

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

21/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

Vyšlo 24. 11. 2006

Cena 10 Kč

Gymnázium Rýmařov slaví 60 let od založení. Oslavy provázal bohatý program

Společnost SKI Karlov, s. r. o., buduje zimní areál. Dva nové vleky se rozjedou již v prosinci

**ZA UNIKÁTNÍMI PAMÁTKAMI
DO STRÁNSKÉHO**

Kostelem sv. Michaela zaznělo requiem T. L. de Victorii v podání Olomouckého komorního sboru

Střední škola Rýmařov uspořádala k 17. listopadu 29. ročník mezinárodního turnaje mužů ve volejbale

České gymnázium v Rýmařově slaví šedesátiny

Krátce po oslavách 110. výročí založení Střední školy Rýmařov (dřívějšího zemědělského učiliště) slavila kulaté jubileum další z rýmařovských středních škol - gymnázium. Ve dnech 10. a 11. listopadu si pedagogové, absolventi, studenti a jejich hosté připomínali 60. výročí vzniku českého gymnázia v Rýmařově.

Ačkoliv bylo předem avizováno, že oslavy nebudou nikterak velkolepé ani honosné, neboť škola nechce opomíjet existenci svého německého předchůdce, na nějž navazuje a jehož sté jubileum si připomínala před čtyřmi lety, byl program obou dnů velmi pestrý. Oficiální zahájení oslav bylo odstartováno v pátek odpoledne přímo na gymnáziu uvitacím proslavem ředitelky Mgr. Zdeny Kovařikové, která přivítala početné pub-

glód, generální konzul v Katowicích JUDr. Josef Byrtus, dr. h. c., náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje PhDr. Jaroslava Wenigerová, starosta Rýmařova Ing. Petr Klouda a další zástupci města i ostatních rýmařovských škol.

Do historie rýmařovského školství a samotného německého a posléze českého gymnázia zasvětil přítomné Mgr. Jiří Karel, který se ve své přednášce dotkl nejen proměn vzdělávacího systému a bouřlivých zvratů v dobách minulých, ale i poměrně nedávné historie, kterou poznamenaly snahy o sloučení gymnázia s učilištěm pod tlakem programu optimalizace středního školství v Moravskoslezském kraji. Jak podotkl Jiří Karel na závěr, posléze doplněn slovy Jaroslavy Wenigerové,

likum bývalých i nynějších studentů a učitelů a spolu s nimi i několik vzácných hostů. Oslav gymnázia se zúčastnili mimo jiné ředitel partnerského lycea v polském Andrychově Mgr. Pawel Mrzy-

gymnázium prozatím svou samostatnost uhájilo. „Rýmařovsko je povinno nadále udržet svou nenahraditelnou střední školu a zabraňit i dalším tristním ztrátám možnosti vzdělávání,“ uzavřel

Pawel Mrzyglód a Zdena Kovařiková

svou přednášku Jiří Karel.

Dalším bodem slavnostního programu byla vernisáž nové výstavy fotografií Jindřicha Štreita v galerii gymnázia. Světově proslulý fotograf a současně jeden z absolventů školy pořádá expozice svých snímků na gymnáziu pravidelně, a to mnohdy ve světové premiéře, čímž vyjadřuje svůj pocit sounáležitosti se školou. Tématem aktuální výstavy pod titulem Život gymnázia (mimochoodem jedné ze dvou, které Jindřich Štreit v pátek 10. 11. v Rýmařově otevíral - druhá, s názvem Paměť času, visí v muzeu a nabízí srovnání děl Jindřicha Štreita a jeho otce) jsou studenti, které autor fotografoval během května a června na gymnáziu či během loňského majálesu. Z kolekce černobílých snímků byl vydán kalendář, který Jindřich Štreit společně s Jaroslavou Wenigerovou a Josefem Byrtusem při vernisáži stylově pokřtil šampaňským.

Zbytek pátečního odpoledne

a podvečera byl již věnován neformálním oslavám, během nichž si návštěvníci školy mohli prohlédnout celou budovu gymnázia, jeho odborné učebny i vznikající komunitní centrum, ale také zajímavou výstavu dobových fotografií, vysvědčení a dalších dokumentů zachycujících první léta existence školy i jeho první absolventy či expozici mezinárodních projektů a významných úspěchů nynějších studentů školy, případně se usadit v multimediální učebně a zhlédnout krátký film, který o škole natočil student kvinty Marek Čermák k příležitosti letošního výročí.

Druhý den oslav, sobota 11. listopadu, byl zasvěcen prohlídkám. Účastníci oslav měli možnost znovu nahlédnout do všech zákoutí gymnázia a při té příležitosti vyslechnout koncert Chrámového sboru Břidličná, ale také navštívit sousední základní školu, v níž gymnázium původně sídlilo, rýmařovské muzeum, radnici či barokní kapli V Lipkách. ZN

Kalendář Jindřicha Štreita vydaný k 60. výročí založení českého gymnázia je možno zakoupit na gymnáziu, v městském informačním středisku při muzeu a v prodejně knih Ireny Tylšarové. Ve čtvrtek 30. 11. od 11 do 13 hodin se na Gymnáziu Rýmařov uskuteční autogramiáda Jindřicha Štreita.

Historie českého gymnázia v Rýmařově

Počátek středního školství v Rýmařově, iniciovaný rozvíjejícím se průmyslem, spadá do druhé poloviny 19. století. Svůj vliv na něj měl i vznik rýmařovského okresu v roce 1868. Ve městě již několik let existovala měšťanská chlapecká škola, dívčí klášterní škola a Flemmichova soukromá hdevábnická škola, když začali rýmařovští radní počátkem 70. let 19. století jednat se zástupci Moravského zemského sněmu o založení nižšího reálného gymnázia. Město získalo souhlas a potřebnou

dotaci 23. ledna 1873 a již 1. května zahájilo stavbu školní budovy (bývalého ředitelství Jednoty). Ředitel nižšího gymnázia slavnostně zahájil vyučování už po pěti měsících, 1. října 1873.

Nároky na vzdělání však rostly a zvyšovala se potřeba vzdělaných odborníků. Bylo tedy nutno vybudovat zdejší studenty maturitou, nutným předpokladem dalšího studia na vysokých školách, aniž by se museli spoléhat na vzdělávací ústavy jiných měst. Roku 1900 schválilo městské zastupitelstvo

návrh na rozšíření školy na sedmileté vyšší gymnázium. 1. května 1901 byla zahájena stavba nové budovy na Jelínkově ulici v neorenesančním stylu. Dnes v ní nalezneme vyšší ročníky základní školy, zatímco gymnázium sídlí v budově zmíněné Flemmichovy textilní školy. Výuka sedmiletého gymnázia v nové budově, mimochoodem vybavené místními řemeslníky, byla zahájena opět velmi záhy, již na podzim 1902. Kvalitní profesorský sbor tvořili absolventi renomovaných univer-

zit, včetně vídeňské a německých technik. Nutno zvláště ocenit studentky a studenty docházející pěšky či v menší míře dojíždějící do školy ze vzdálených míst Rýmařovska i v době krutých předválečných zim.

Nemáme žádné doklady, že by se intelektuálního prostředí školy nějak dotkly národnostní pětky třicátých let první republiky. Ke skutečně nebezpečnému zlomu došlo 1938 po obsazení Rakouska a po Mnichovu. Obojí osmělilo nacionalisty a nahnalo strach jejich od-

půrcům. Tehdy vedle nové a nevelké české komunity, složené převážně ze státních úředníků, odešli někteří němečtí antifašisté do zbytku republiky, spolu s germanistou a slavnistou profesorem Stowitschkem, který byl 1939 vězněn v Dachau. Rýmařov se ocitl na zabraném území. Skončil dosud klidný vývoj.

Válka tragicky poznamenala další profesory. Oblíbený profesor historie a zeměpisu Konrád Brichta byl ze školy bezohledně vyhnán. Po nedlouhé době izolace byl zavražděn v koncentračním táboře a jeho osamělá paní ukončila dobrovolně svůj život. Matematik Jan Jančík prožil těžké chvíle nejistoty, neustálého ohrožení a především tísnivého strachu o manželku Irmu, jež pocházela z židovské rodiny, i o děti, z nichž Lothar bojoval jako tankista v britské armádě proti Německé říši. Díky odmítnutí rozvodu zachránil ženu a mladší syny před hrůzou nacistického koncentráku. Smíšené manželství méně statečného profesora biologie Maxe Stegera dopadlo hůře. Těžce nemocnou dceru Mizzi sice rozvedem, k němuž svolil na nátlak ženy, zachránil, ale manželka přežila hrůzy vyhlazovacích táborů jen náhodou.

Válka se samozřejmě těžce dotkla i studentů. Ještě před zahájením totální války 1943 zastavilo říšské ministerstvo školství maturity a oktávány nahnalo do ročního předvojenského výcviku v Arbeitsdienstu. V nehorší době je přidělili k bojovým jednotkám. Mnozí zahynuli, jiní se stali invalidy. Děvčata roku absolvovala 1943 poslední maturity v Bruntále. Roku 1944 se výuka poprvé od vzniku instituce zastavila úplně a škola posloužila jako ostatní v Německu i na území Protektorátu zraněným vojákům. Pak již přišel sedmý květen, o den později konec války a do roku 1947 úplná výměna

obyvatel plná hořkosti a útrap obou stran. Historie německého gymnázia se uzavřela.

Pětačtyřicátý rok všude, ale zvláště u nás znamenal zlom, který střední Evropa po tisíc let nezažnamenala. Přesto nelze odmítnout kontinuitu s německým školstvím, ačkoli ji těžce poznamenala válka a hluboké nepřátelství. Systém obou vyšel z obecně uznávaného společného školství rakouského a spojovala je i dvacetiletá éra státního školství československého nadále velmi vysoké úrovně. Nemenší potřebu odborníků měla též obnovená Československá republika zvláště proto, že bolestně pocítovala ztrátu řady příslušníků předválečné inteligence, proti níž byl zaměřen nacistický teror především.

Již 18. února 1946 zahájilo v Rýmařově české státní reálné gymnázium vyučování v původní budově, nesoucí ještě známky pobytu vojáků. Zatímco se rakouské a předválečné české i německé

Pohlednice k 25. výročí založení nižšího gymnázia v Rýmařově, vlevo ředitel Albin Niemetz, vpravo budova gymnázia, později Jednota

školství rozvíjelo rozumnou cestou evoluce, nové poválečné mělo už v sobě zakódovanou cestu nezdravých experimentů a podřízení sovětskému vzoru. Slibné pokračování čs. školství totiž zpočátku silně ovlivňoval komunistický ministr prof. Zdeněk Nejedlý, ale teprve půlstoletí od roku 1948 při-

Vyšší reálné gymnázium na Jelínkové ulici, dnes ZŠ Rýmařov

pravilo gymnáziím nekonečnou řadu mnohdy až neuvěřitelných kotrmelců, ideologického ovlivňování, nejvýrazněji ve čtyřicátých a padesátých letech. Řadě schopných komunistů ve studiu zcela zabránili, masově je vylučovali ze škol. Trvale podezřelí příslušníci inteligence se museli smířovat s bdělým okem všudypřítomné tajné policie a udavači, někteří se stávali jejich obětí. Za

níky středoškolského typu ukončeného maturitou. Nesplnitelným důvodem bylo zajistit všem středoškolské, ovšem nedostačující vzdělání. Více žáků stejně odcházelo po osmé třídě do učení a menší díl na čtyřleté preferované vojenské nebo průmyslové, učitelské a zdravotní školy.

Ale gymnázium se přes stěží akceptovatelnou formu přece jen vrátilo. Vysokým školám nezbylo než přijímat nezralé absolventy jedenáctiletých již v sedmnácti letech, což přineslo oběma stranám nepředstavitelné problémy. V druhé půli padesátých let mohli rýmařovští studenti přistoupit k maturitě, až složili zkoušky na obor tkalec v tehdejší závodech Brokát.

Jedenáctitřídní komplex roku 1960 konečně zanikl, přibýly deváté třídy, cyklus se stal dvanáctiletým a rozdělil se na základní devítiletou a tříletou střední všeobecně vzdělávací školu. Ředitelství zatím zůstávalo stejné pro oba staronové celky. Roku 1963 se SVVŠ osamostatnila a nadále již pokračovala svou cestou. Skutečné smýšlení většiny studentů i středoškolských učitelů se výrazně projevilo v uvolnění tragicky krátkého a poněkud bouřlivého jara 1968. Naděje však ukončil pád dosud spojeneckých armád Varšavské smlouvy do Československa, který dokázal spojit občany země ke statečnému odporu. Bohužel jen nakrátko. Ještě roku 1969 byl rehabilitován název gymnázium, jež se navíc stalo čtyřletou školou. Po nástupu normalizace však opět došlo ke kádrování a čistkám v řadách inteligence včetně učitelské. Před dětmi z rodin vyházených komunistů nebo předpokládaných či faktických odpůrců režimu se znovu nahromadily nepřekročitelné překážky ve studiu středních i vysokých škol a v lepším případě jejich výběru. Gymnázium, kdysi nejváže-

Textilní škola na Sokolovské ulici, dnes gymnázium

nější typ střední školy, bylo zčásti degradováno na útočiště jinde odmítnutých a nuceno opět tvrdě obhajovat svou důstojnost. Jen díky

vitalitě českých intelektuálů se nestalo celé nelehké období studentům a učitelům jen řetězem ztrát, útrap, obav, brigád, vynucovaného

členství v organizacích mládeže, dělení na stránky a ty druhé, povinných schůzí a školení, ale i dobou studijních a životních úspěchů, drobných radostí, studentských divadel, rozpuštěných majálesů, tanečních hodin a prvních lásek. Přes nezáviděníhodné problémy a těžší podmínky a možnosti studia, než měli němečtí předchůdci za Rakouska a první republiky, a pokud odečteme zbytečnou a zlou válku, také české gymnázium dokázalo dát státu i městu ve stejné míře rovněž řadu významných osobností.

Teprve devadesátá léta po převratu 17. listopadu 1989 umožnila návrat tradičních hodnot do státního školství a vznik jeho soukromé

paralely. Gymnázium v Rýmařově zčásti zvolilo zprvu sedmiletý a posléze osvědčený osmiletý model. Vrátilo se kdysi významné postavení školy připravující absolventy posledních ročníků převážně k vysokoškolskému studiu. Ani tak nebyl v poslední době vždy dopřán viditelně modernímu a úspěšnému ústavu klidný vývoj a nejednou musel urputně hájit své zaslužené stabilní postavení a samostatnost proti mnohdy nezodpovědným byrokratickým zásahům. Rýmařovsko je povinně nadále udržet svou nenahraditelnou střední školu a zabránit i dalším tristním ztrátám možností vzdělávání. Rýmařovsko již ztratilo příliš mnoho.

Mgr. Jiří Karel

Textilní škola na Sokolovské ulici, dnes gymnázium

Místo zvýšení důchodu pro bezmocnost budou obce od nového roku vyplácet příspěvek na péči

Na Ministerstvo práce a sociálních věcí a na Českou správu sociálního zabezpečení se v posledních dnech **obracejí lidé s obavou**, že nebudou mít dostatek finančních prostředků, protože od nového roku nebudou dostávat zvýšení důchodu pro bezmocnost. V této souvislosti je třeba říci: **Není důvod mít strach. Zvýšení důchodu pro bezmocnost sice s koncem letošního roku zanikne, bezmocní lidé ale budou mít nárok na příspěvek na péči. A ten bude vyšší než zvýšení důchodu pro bezmocnost.**

Příspěvek na péči nahradí dvě současné dávky - **zvýšení důchodu pro bezmocnost a příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu**. Vyplývá to ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který začne platit právě od 1. ledna 2007. O novém **příspěvku na péči budou rozhodovat a budou ho vyplácet obecní úřady obcí s rozšířenou působností**, příslušné podle místa trvalého bydliště.

Zvýšení důchodu pro bezmocnost přitom do konce letošního roku vyplácí Česká správa sociálního zabezpečení. Naposledy jej důchodci obdrží **v prosinci 2006** ve svých běžných výplatních termínech. **Od ledna 2007** pak budou těmto osobám **obce vyplácet příspěvek na péči, a to přímo na základě zákona, aniž by o něj museli důchodci žádat**. Odnětí výplaty zvýšení důchodu pro bezmocnost provede Česká správa sociálního zabezpečení **automaticky**. Aby o tom lidé věděli, začala už teď v listopadu důchodcům posílat „**Oznámení o zastavení výplaty zvýšení důchodu pro bezmocnost**“. Tento dokument **obsahuje informaci** o důvodech zastavení výplaty zvýšení důchodu pro bezmocnost. Jeho součástí je rovněž sdělení, že podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, se lidé, kteří mají do 31. prosince 2006 nárok na zvýšení důchodu pro bezmocnost, považují od 1. ledna 2007 za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby, a mají tak nárok na příspěvek na péči podle stupně závislosti na pomoci jiné osoby.

Částky zvýšení důchodu pro bezmocnost, které se až do konce letošního roku podle stávající legislativy odvozuji od životního minima, **jsou následující**:

- zvýšení důchodu pro částečnou bezmocnost - 480 Kč měsíčně,
- zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost - 960 Kč měsíčně,
- zvýšení důchodu pro úplnou bezmocnost - 1 800 Kč měsíčně.

Podle nového zákona o sociálních službách se **od 1. ledna 2007 budou lidé**, kterým dosud náleželo zvýšení důchodu pro bezmocnost,

považovat za **osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby**:

- ve stupni I (lehká závislost), bude-li se jednat o osoby částečně bezmocné,
- ve stupni II (středně těžká závislost), bude-li se jednat o osoby převážně bezmocné,
- ve stupni III (těžká závislost), bude-li se jednat o osoby úplně bezmocné.

Příspěvek na péči pak od 1. ledna 2007 pro osoby **do 18 let** bude:

- 3 000 Kč měsíčně, půjde-li o stupeň I (lehká závislost);
- 5 000 Kč měsíčně, půjde-li o stupeň II (středně těžká závislost);
- 9 000 Kč měsíčně, půjde-li o stupeň III (těžká závislost);
- 11 000 Kč měsíčně, půjde-li o stupeň IV (úplná závislost).

Lidé **starší 18 let** budou mít od 1. ledna 2007 nárok na **příspěvek na péči** ve výši:

- 2 000 Kč měsíčně, bude-li se jednat o stupeň I (lehká závislost);
- 4 000 Kč měsíčně, bude-li se jednat o stupeň II (středně těžká závislost) nebo bude-li se jednat o osobu ve stupni I (lehká závislost), která je starší 80 let a o niž pečuje osoba, které z tohoto důvodu náležel k 31. 12. 2006 příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu;
- 8 000 Kč měsíčně, bude-li se jednat o stupeň III (těžká závislost) nebo bude-li se jednat o osobu ve stupni II (středně těžká závislost), o niž pečuje osoba, které z tohoto důvodu náležel k 31. 12. 2006 příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu;
- 11 000 Kč měsíčně, bude-li se jednat o stupeň IV (úplná závislost).

Pokud by měl důchodce **nárok** na zvýšení důchodu pro bezmocnost **před 31. prosincem 2006**, ale **požádá o něj ČSSZ až po** uvedeném datu, tj. za účinnosti nového zákona o sociálních službách, Česká správa sociálního zabezpečení zvýšení důchodu pro bezmocnost přizná rozhodnutím na dobu od nároku do 31. prosince 2006. Finanční částky zvýšení důchodu pro bezmocnost **ČSSZ pak důchodci** za toto období **doplatí zpětně**. Kopii příslušného rozhodnutí pak sama prostřednictvím svých příslušných pracovišť (okresních správ sociálního zabezpečení, v Praze Pražské správy sociálního zabezpečení, v Brně Městské správy sociálního zabezpečení Brno) předá obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, které budou příspěvek na péči vyplácet, a to zpětně za dobu od 1. ledna 2007.

Vladimír Vokál,
vedoucí oddělení styků s veřejností
MPSV
tel.: 221 922 892, mobil: 602 365 118
vladimir.vokal@mpsv.cz
Ministerstvo práce a sociálních věcí
www.mpsv.cz

Štěpánka Filipová,
ředitelka odboru komunikace ČSSZ
tel.: 257 062 886, mobil: 724 302 802
stepanka.filipova@cssz.cz
Česká správa sociálního zabezpečení
www.cssz.cz
www.cssz.cz/narodni_pojisteni.asp

Aktuálně z města

Anketa o sociálních službách

Vážení přátelé, máte v rukou anketu, která si klade za cíl zjistit Vaše názory a připomínky související s rozvojem sociálních služeb v Rýmařově a okolí. Jde o jednu z aktivit v rámci projektu „Komunitní plánování sociálních služeb“. Dříve či později nejspíše každý z nás nebo našich blízkých bu-

de některou z nabízených služeb potřebovat. Proto je důležité, aby sociální služby ve městě a regionu odpovídaly Vaším potřebám a přáním, aby jejich podoba vznikala za Vašeho přispění, na základě Vašich připomínek, a ne jen od zeleného stolu. Výsledky ankety budou využity pro zpracování komunitního plánu rozvo-

je sociálních služeb. Prosíme Vás tedy o pomoc a vyplnění ankety. Čím více hlasů uslyšíme, tím zajímavější a slyšitelnější bude výsledek. Jakékoliv bližší informace Vám rádi poskytneme na telefonu 554 254 kl. 225, 226, 222 nebo e-mailech: podzemna@rymarov.cz, hnilova@rymarov.cz, snaselova@rymarov.cz.

Vyplněné anketní lístky vhodte do sběrných schránek označených logem:

na těchto místech:

prodejna H+H, prodejna Rýmařovanka, prodejna CaVa, Městská knihovna, Penny Market, Dům zdraví Rýmařov, Česká pošta, Informační středisko nám. Míru, rehabilitace MUDr. Doláka, jídelna RD Rýmařov, Městský úřad Rýmařov - přízemí, p. Tvrdocová. Dotazník je přístupný také na oficiálních internetových stránkách Rýmařova (www.rymarov.cz).

Datum ukončení sběru je: 15. 12. 2006

Velice si vážíme Vašich podnětů, názorů a odpovědí vyjádřených v dotazníku a děkujeme Vám za Váš čas při této netradiční spolupráci.

Dotazník je anonymní

1) Jste ☐ muž ☐ žena	Věk ☐ do 20 ☐ 21-35 ☐ 36-50 ☐ 51-65 ☐ nad 65	Vzdělání ☐ základní ☐ vyučen/a ☐ střední s maturitou ☐ vyšší odborná škola ☐ vysokoškolské
- 2) **Představte si, že se ocitnete v situaci, kdy potřebujete využít nějakou sociální službu. Kde byste se informoval/a?**
- obrátím se na člověka, který se s podobným problémem setkal
- kontaktuji organizaci, o které vím, že podobné služby poskytuje
- vyhledám pomoc v rodině nebo u přátel
- získám informace z internetu
- zeptám se na městském úřadě
- obrátím se na ošetřujícího lékaře
- obrátím se na zastupitele
- obrátím se na představitele církve
- jiné zdroje (vypište): .....
- nevím / bez odpovědi
- 3) **Označte prosím všechny služby, které v současné době Vy osobně nebo člen Vaší rodiny využíváte**
- pečovatelská služba
- domácí ošetřovatelská péče (návštěva zdravotní sestry)
- dům s pečovatelskou službou
- kavárnička pro důchodce
- denní centrum a centrum respitní* péče Diakonie ČCE Rýmařov
- služby Místní organizace Svazu tělesně postižených Rýmařov
- poradenské centrum pro zdravotně postižené (na DPS Revoluční ul.)
- zájmové organizace
- azylový dům
- středisko výchovné péče (budova MěÚ Rýmařov, ul. 8. května)
- služby romského poradce
- komunitní centrum pro romskou mládež
- streetwalker
- dětský domov
- Domov odpočinku ve stáří Dolní Moravice
- jiné (vypište): .....
- nevyužívám žádnou službu

* Služba poskytuje lidem určitý čas na odpočinek, především rodinám starajícím se o svého dlouhodobě nemocného nebo zdravotně postiženého člena, a to formou přechodného pobytu v sociálním zařízení.

6) **Jak často službu využíváte?**

- nepřetržitě
- jednou za měsíc
- jednou za čtrnáct dní
- v pracovní dny

- několikrát za týden
- jednou týdně
- jiná odpověď (vypište): .....
- nevím / bez odpovědi

7) Jak jste s poskytovanými sociálními službami spokojen/a ?

- spokojen/a
- spíše spokojen/a
- spíše nespokojen/a
- nespokojen/a
- nevím / bez odpovědi

Pokud nejste spokojeni, uveďte proč:

.....

.....

.....

.....

8) Domníváte se, že jsou možné ještě jiné způsoby pomoci ve Vaší situaci?

- ano - popište, jakou jinou pomoc byste si představoval/a:
- ne
- nevím / bez odpovědi

9) Jaké sociální služby, které dosud nejdou v Rýmařově a okolí poskytovány, byste uvítal/a?

.....

.....

.....

10) Jakým skupinám obyvatel by se mělo podle Vás v oblasti sociálních služeb dostat více peněz než dosud?

- rodinám s mentálně nebo tělesně postiženými dětmi
- seniorům
- zdravotně postiženým občanům
- osobám v tíživé životní situaci
- rizikové a problémové mládeži
- osobám ohroženým návykovými látkami
- jiným (vypište): .....
- nevím / bez odpovědi

11) Byl/a byste ochoten/ochotna platit za sociální služby?

- jsem ochoten/ochotna platit za sociální služby v plné výši
- jsem ochoten/ochotna za sociální služby připlácet
- nejsem ochoten/ochotna platit za sociální služby
- jsem ochoten/ochotna platit za poskytnutí nadstandardních sociálních služeb

12) Jestliže Vy nebo Vaše rodina o někoho dlouhodobě pečujete, co by Vám nejvíce pomohlo k lepšímu zajištění péče?

- peníze
  - sousedská výpomoc
  - pomoc kvalifikované pečovatelky - placená forma
  - zajištění krátkodobých pobytů mimo rodinu pro danou osobu
  - poradenství
  - jiné
- (vypište): .....
- nic nepotřebuji, rodina se postará o zajištění péče bez větších problémů
  - nevím / bez odpovědi

13) Vaše připomínky a podněty k sociálním službám

.....

.....

.....

.....

.....

MĚSTO RÝMAŘOV, náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov
Tajemník Městského úřadu Rýmařov
v y d á v á

o z n á m e n í o v y h l á š e n í v ý b ě r o v é h o ř í z e n í

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

na funkci

vedoucího odboru stavební úřad MěÚ Rýmařov

- Místo výkonu práce:** Městský úřad Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov.
Předpokládaný nástup: dle dohody.
Pracovní poměr: na dobu neurčitou.
Pracovní úvazek: 1,0.
Platové podmínky: 11. platová třída - řídí se zákonem č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů a nařízením vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.
- Požadavky:** - splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Jiné požadavky:** - vzdělání vysokoškolské - stavební zaměření;
- praxe ve státní a veřejné správě;
- výhodou zkouška zvláštní odborné způsobilosti na úseku stavebního řádu;
- velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC;
- základní orientace v právních předpisech (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů);
- zkušenosti s vedením pracovního týmu;
- komunikační schopnosti a profesionální vystupování;
- vysoké pracovní nasazení;
- řídičský průkaz skupiny B výhodou.
- Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:**
- koordinace a usměrňování výkonu státní správy na úseku územního plánování a stavebního řádu.
- Písemná přihláška zájemce dle § 7odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:**
- jméno, příjmení a titul uchazeče;
- datum a místo narození uchazeče;
- státní příslušnost uchazeče;
- místo trvalého pobytu uchazeče;
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka;
- datum a podpis uchazeče.
- K přihlášce přiložte:** - životopis, ve kterém budou uvedeny údaje o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se správní činnosti;
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením;
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání;
- negativní lustrační osvědčení dle zákona č. 451/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů (nevztahuje se na uchazeče narozené po 1. 12. 1971);
- čestné prohlášení dle ustanovení § 2 zákona č. 451/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů.
- Místo, adresa a způsob podání přihlášky:**
- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov, nebo poštou s datem odeslání nejpozději 11. prosince 2006.

Lhůta pro podání přihlášky: 11. prosince 2006

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených uchazečů a výběrové řízení zrušit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům. Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132.

Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, v. r.

MĚSTO RÝMAŘOV, náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov
Tajemník Městského úřadu Rýmařov
vydává
o z n á m e n í o v y h l á š e n í v ý b ě r o v é h o ř í z e n í
 v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků
 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
na místo
referenta odboru sociálních věcí a zdravotnictví

- Místo výkonu práce:** Městský úřad Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov.
- Předpokládaný nástup:** dle dohody.
- Pracovní poměr:** na dobu neurčitou.
- Pracovní úvazek:** 1,0.
- Platové zařazení:** 8. platová třída - řídí se zákonem č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů a nařízením vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.
- Požadavky:**
- splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Jiné požadavky:**
- vzdělání - ÚSO s maturitou - zaměření na sociální oblast výhodou;
  - velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC;
  - základní orientace v právních předpisech (zákon č. 128/2000 Sb., č. 312/2002 Sb., č. 108/2006 Sb., č. 500/2004 Sb. aj. zákony související s vykonávanou činností ve znění pozdějších předpisů);
  - praxe ve státní správě výhodou;
  - vysoké pracovní nasazení;
  - zkušenosti v komunikaci s klienty, profesionální vystupování;
  - schopnost samostatného jednání a vystupování, schopnost empatie;
  - odpovědnost a preciznost, důslednost při dodržování zákonů;
  - řidičský průkaz skupiny B výhodou.
- Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:**
- referent zajišťuje výkon státní správy na úseku sociálních služeb a sociální péče, vede agendu a zpracovává rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách.
- Písemná přihláška zájemce dle § 6 odst. 3 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:**
- jméno, příjmení a titul uchazeče;
  - datum a místo narození uchazeče;
  - státní příslušnost uchazeče;
  - místo trvalého pobytu uchazeče;
  - číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka;
  - datum a podpis uchazeče.
- K přihlášce přiložte:**
- životopis, ve kterém budou uvedeny údaje o dosavadním zaměstnání a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se uvedené činnosti;
  - výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce;
  - ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.
- Místo, adresa a způsob podání přihlášky:**
- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov, nebo poštou s datem odeslání nejpozději 11. prosince 2006.

Lhůta pro podání přihlášky: 11. prosince 2006

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených uchazečů a výběrové řízení zrušit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. Bc. Iveta Podzemná, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 222.

Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, v. r.

Všední sváteční den

Dlouhé podzimní večery přímo svádějí k posezení, k besedě a popovídání s lidmi, kteří jsou nám blízcí a se kterými máme něco společného. A naši svátečně oblečení, upravení a naladěni spoluobčané měli něco společného. Ptáte se co? Rok narození 1931 nebo 1936.

V podvečer pátku 10. listopadu se konalo tradiční setkání jubilantů s představiteli města. Více než sto našich oslavenců přišlo do malého sálu Střediska volného času Rýmařov. Byla zde sváteční a milá atmosféra, prostřené stoly, květiny, úsměvy, spousta známých, kteří se mnohdy dlouho neviděli, i když žijí ve společném městě.

Přišlo uvítání Květy Sicové a poté program dětí z kroužků SVČ. Děti si připravily vystoupení z pěvecké soutěže Rýmařov hledá SuperStar, šest písní, trocha trémy, ale bylo to milé a ze srdce. Všichni tleskali nejen dětem, ale i organizátorce soutěže Evě

Kudlákové.

Poté přítomné pozdravila Božena Filipová. Poděkovala všem za celoživotní práci, vždyť mezi oslavenci byli lidé, kteří odvedli opravdový kus práce pro město - Mgr. Antonín Zaďa Zavadil, dr. Šír, paní Konečná, Hrazdilová, Heinischová, Lukešová, Pospíšilová, Měrákovi, Pavláskovi, Pavlíkovi, Kotačkovi, Köhlerovi, Čechovi ... a jistě nám ostatní prominou, že nebyli jmenováni. Pohled zpět všem přináší uspokojení z vykonaného díla a pohled vpřed naději a víru v dobré příští měsíce a roky. Nutným předpokladem je ovšem zdraví. Přítomné v sále zajímaly i nejbližší plány a investice městského úřadu, zahájení výstavby do-

mu s pečovatelskou službou na Hornoměstské ulici a další činnost městského úřadu. Po společném připitku následovala zábava, o hudbu a dobrou náladu se postarala skupina Akord - Liduška Sigmundová, pan Bulko a zazpívat přišel i František Karásek. Zpívá mu to věru stále hezky. Chtěli bychom touto cestou upřímně poděkovat duu Akord a všem ochotným lidem, kteří se podíleli na pořádání večera - osobně roznesli pozvánky, zajistili a připravili sál, přivezli jubilanty a postarali se o chutné občerstvení. A to bylo opravdu vynikající. Však si všichni pochutnávali. Zde je nutno připomenout, že tyto dobroty každoročně chystají žáci Střední školy Rýmařov pod vedením Jany Egidové a mistrů odborného výcviku. Děkujeme také vedení školy a v neposlední řadě osadním výborům v Ondřejově a Janovicích, jmenovitě paní Mazeulové, Šubové a Vykoukalové.

Jsme upřímně rádi, že jste, přátelé, naše pozvání přijali, přišli a dokázali, že jste vnitřně stále mladí a životu vděční za to dobré, co vám dal. Uvědomili jsme si, že mládí je skutečně stav ducha. Ať se vám i nám daří!

*Květa Sicová,
sbor pro občanské záležitosti*

Fota: -ona-

Omluva redakce

Redakce opravuje nepřesnosti uvedené v článku o volbách na Rýmařovsku, konkrétně v pasáži o obci Tvrdkově.

Na kandidátní listině Komunistické strany Čech a Moravy pro volby do Zastupitelstva obce Tvrdkova bylo celkem 9 uchazečů, z nich sedm

uspělo a získalo mandát (všichni byli v článku uvedeni). Ustavující zasedání zastupitelstva obce se konalo již v pondělí 30. října 2006, funkce za odstoupícího Josefa Veisera se ujal první náhradník Zdeněk Cingel. Za chybné údaje se čtenářům omlouváme.

-ona-

Zdravotnictví

Informace o chodu nemocnice pacienti najdou na nových webových stránkách

Pacienti i všichni zájemci a uživatelé internetu mají nyní možnost dozvědět se informace o Podhorské nemocnici na světové síti. Nemocnice totiž spustila provoz nových webových stránek www.podhorska.cz, které začaly fungovat koncem října.

„Příprava materiálů pro vznik webových stránek trvala několik měsíců. Na jejich podobě se podílel tým lidí,“ uvedla manažerka marketingu Podhorské nemocnice Marcela Matušů, která měla na starost koordinaci celého projektu. Stránky Podhorské nemocnice mají jed-

notnou grafiku s ostatními zdravotnickými zařízeními, které patří do sítě Euromednet.

A co všechno zájemci mohou na nových stránkách hledat? Najdou zde všechny kontaktní údaje: adresy obou pracovišť nemocnice - v Bruntále i Rýmařově - a telefonní čísla na zdravotníky, vedení nemocnice, dále na všechna oddělení i ambulance, včetně jejich ordinačních hodin. K dispozici jsou také informace o jednotlivých odděleních nebo například rady a doporučení, jak se chovat při návštěvě v nemocnici. Dále se zde mohou

dozvědět, jaká práva mají děti i dospělí pacienti. Na webu jsou také aktuality, co se v nemocnici děje, jaké akce zdravotníci připravují. Samozřejmě nechybí ani tiskové zprávy. Pacienti si také na webových stránkách mohou přečíst zajímavosti o historii nemocnice - jejich dvou pracovišť v Bruntále a Rýmařově. V neposlední řadě mohou prostřednictvím webu oslovit pracovníky nemocnice a napsat jim své dotazy, připomínky, pochvaly i stížnosti.

Simona Součková, tisková mluvčí

Odbory MěÚ informují

Odbor dopravy a silničního hospodářství

Přechody pro chodce

Uvedený článek (*pozn. red.: z čísla RH 19/2006*) kritizuje přechody pro chodce v našem městě, ale už neuvádí, že uvedené přechody se nacházejí buď ve složitých křižovatkách, kde křížují čtyři silnice, nebo nesplňují základní podmínky pro umístění bezpečných přechodů pro chodce. Základní podmínkou pro zřízení přechodu pro chodce jsou navazující chodníky (případně stezka pro chodce) a dostatečné čekací plochy pro chodce mimo vozovku.

Všichni víme, že v Rýmařově tyto podmínky nelze splnit, ale nesusouhlasím s názorem, že přecházení přes silnici se mění spíše v přebíhání a připomíná ruskou ruletu (nevím, co tímto přirovnáním bylo myšleno). Jestliže chodec přechází v místech, které není označeno, tak dbá zvýšené opatrnosti, ale na přechodu pro chodce vstupují chodci do vozovky s vědomím práva přednosti, ačkoliv zákon uvádí: „Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce bezprostředně před blížícím se vozidlem.“ Zde si musíme uvědomit brzdovou vzdálenost vozidla vzhledem k jeho rychlosti, stavu komunikace a povětrnostním podmínkám. Podle statistik dochází ke střetu auta s chodcem právě

nejvíce na přechodu. Tímto nechci tvrdit, že přechody pro chodce v našem městě jsou v pořádku. Veškerá bezpečnost silničního provozu závisí nejen na chování řidičů, ale také na chování chodců a cyklistů, to znamená všech účastníků silničního

Ilustrační foto

provozu. Toho si musíme být neustále vědomi, a proto si sáhneme do vlastního svědomí, jak se v silničním provozu chováme.

Odbor dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu Rýmařov vznikl v roce 2003 zrušením okresních úřadů a převedením státní správy na pověřené obce s rozšířenou působností. Od roku 2004 má odbor ve své kompetenci dopravní značení. Prvním úkolem našeho odboru bylo provést obnovu dopravního

značení, aby bylo v souladu s prováděcí vyhláškou č. 30/2001 k zákonu č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Každý občan tuto skutečnost jistě zaznamenal. Dále byla označena veškerá parkoviště a zřízena parkovací místa pro

osoby zdravotně a tělesně postižené. Do této doby jejich značení bylo minimální a i nadále se snažíme občanům vyhovět, pokud to místní poměry umožňují. Také chci občany informovat, že na nově zřízených parkovištích musí být dle zákona parkovací místa pro osoby ZTP zřízena bez ohledu na to, zda v dané lokalitě bydlí občan zdravotně a tělesně postižený.

Nemalou částkou v rozpočtu je běžná údržba dopravního znače-

ní, která činí v průměru posledních dvou let 70 000 Kč. Další a nemalé výdaje způsobuje vandalismus některých našich občanů, kteří v nočních hodinách ničí dopravní značky a dopravní zařízení.

V letošním roce započala obnova vodorovného dopravního značení autobusových zastávek a bylo zadáno zpracování pasportu dopravního značení a místních komunikací, který tvoří součást územněplánovací dokumentace města a bude sloužit práci odborů. Tyto akce budou pokračovat i v příštím roce. Dalším plánem odboru je zajistit pasivní bezpečnost (např. osvětlení přechodů pro chodce), kde jsou zákonem stanovené podmínky pro realizaci, projektovou dokumentaci, stavební povolení, což vyžaduje nemalé finanční náklady.

V porovnání s dobou, kdy naše město „spadlo“ pod okresní úřad, jsou veškeré finanční prostředky investované do bezpečnosti silničního provozu nesrovnatelné. Díky zájmu vedení města a městského zastupitelstva se i přes omezený rozpočet města na bezpečnost vynakládají nemalé finanční prostředky.

*Renata Vyslyšelová,
vedoucí odboru dopravy
a silničního hospodářství*

Douška redakce

Článek naší redakce, který pod titulem *Přechody pro chodce: Jak bezpečně na druhou stranu* vyšel v čísle 19/2006, se zabývá tematikou bezpečného přecházení přes komunikace, novými pravidly silničního provozu v této oblasti a také některými problémovými místy ve městě, na nichž přechody chybí, případně jsou nedostatečně vyznačeny (přičemž uvádí i podmínky pro umístění přechodů pro chodce a způsob, jakým mají být vyznačeny). V závěru článku jsme v návaznosti na příslib vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství MěÚ Rýmařov Renaty Vyslyšelové avizovali její reakci s vyjádřením ke všem zmíněným úsekům. Nicméně článek s reakcí vedoucí odboru, který otiskujeme výše, toto očekávání nenaplnil. Namísto jasných a konkrétních odpovědí přináší spíše několik nových otázek.

1) Je možné dosáhnout změny dopravního značení ve městě v případech, kdy již neodpovídá aktuálním potřebám občanů ani zvýšenému provozu na pozemních komunikacích?

2) Kam se může občan, který při přecházení přes silnice ve městě narazí na problémový

úsek (nepřehledný, frekventovaný, špatně vyznačený, bez přechodu pro chodce apod.), obrátit, když má zájem o řešení?

3) Má odbor dopravy a silničního hospodářství MěÚ Rýmařov zpracován nějaký plán, který by dopravní situaci ve městě a v rámci ní tyto sporné či problémové úseky řešil?

Jak jsme uvedli i v předchozím článku, velká část sporných míst, na něž upozorňujeme (přechod u prodejny květin na Pivovarské ulici, křižovatka Havlíčkovy, Bartákovy a Národní ulice, křižovatka u Penny Marketu), leží na komunikacích, které náleží pod Správu a údržbu silnic Bruntál, případně pod Ředitelství silnic a dálnic Ostrava. Je velmi nepravděpodobné, že by tyto orgány byly ochotny přímo vyslechnout požadavky a návrhy prostých občanů. Jak naši redakční pracovníci obou institucí potvrdili, jakákoliv změna v dopravním značení může být vyvolána jedině z podnětu příslušného úřadu, v tomto případě odboru dopravy a silničního hospodářství městského úřadu.

Ruská ruleta je hra, v níž jde o život. O život jde právě na silnicích dennodenně - statistiky hovoří o tom, že v důsledku dopravních nehod

zemře ročně mnohonásobně více lidí než v důsledku kriminální činnosti. Mezi oběťmi nehod jsou často právě chodci, neboť ti jsou v silničním provozu nesrovnatelně zranitelnějšími účastníky (náraz vozidla jedoucího šedesátikilometrovou rychlostí nepřežije přes 80 % chodců - ve městě by podle platných pravidel řidiči tak rychle jezdit neměli, realita je ovšem zvláště na Opavské ulici zcela jiná).

Je pravdou, že k většině střetů mezi chodcem a vozidlem dochází právě na přechodech. Není tento fakt ale spíše zapříčiněn častějším výskytem chodců na přechodu? Vždyť přechody jsou chodcům přímo určeny, je tedy pochopitelné, že po nich přecházejí častěji než mimo ně a že se na nich tím pádem mohou pravděpodobněji střetnout s autem. Nebo se máme ztotožnit s myšlenkou, která prakticky vyplývá z článku vedoucí odboru dopravy, že přecházení mimo přechod je vlastně bezpečnější, protože chodci při něm dbají větší opatrnosti? V tom případě by bylo možná lepší nepátrat po možnostech vytvoření nových přechodů ve městě, ale spíše apelovat na zrušení všech již existujících. ZN

Školství

Jak poslouchat jazz (návod k použití)

Dva týdny po koncertu Laca Decziho a Celuly New York, mezinárodního jazzového uskupení s Česko-slovensko-americkým trumpetistou v čele, který jak jsme v minulém čísle psali, přitáhl do rýmařovského SVC mnohogenerační publikum, se jazz testoval na generaci nejmladší. V úterý 14. listopadu se do tajů jazzu pokusila žáky základní školy a studenty gymnázia zasvětit trojice mladých hudebníků Jakub Hlobil (osmistrunná baskytara), Vojtěch Želinský (kytara) a Robert Švehla (bicí).

„Dobrý večer, dámy a pánové,“ zaznělo na úvod dopoledního koncertu, který ač výchovný, nebyl nudný ani nezábavný. Na pódiu stanula před kritickými zraky pubescentů trojice muzikantů, pro něž je hudba alfou a omegou života. Všichni tři se jí věnují profesionálně, studovali ji (jsou mimochodem žáky Zdeňka Fišera, jednoho ze spoluhráčů Laca Decziho) a dnes se jí živí.

Kromě jazzového tria (bez oficiálního názvu) vytvořili kapelu pod názvem Plankton a jednotlivě vystupují v dalších skupinách - Jakub Hlobil v Tam-tam orchestru, Vojtěch Želinský se zpěvačkou Vesnou Caceres, oba spolupracují s Janou Šteflíčkovou na projektu Jana a Kůň, Robert Švehla hraje „všude, kde mi dají najíst“. Pro obecnost teenagerů trojice připravila několik výchovných koncertů zaměřených na vývoj jazzu a popu během 20. století. Dva z těchto pořadů zazněly i v Rýmařově.

Mladšímu publiku byl určen program, který nastínil vývoj jazzu a popu ve druhé půlce minulého století, studentům pak pořad věnovaný jazzu od samých počátků až po současnost. Uzlovými body výkladu, který se střídal s ukázkami jazzových standardů, skladeb Charlieho Parkera či Charlieho Huntera ad., byly nejen významné milníky v historii jazzu, ale i jakýsi návod k použití, který poohalil

tajemství jazzové kompozice a improvizace. Muzikanti ukázali, jak se tvoří sólo, variuje základní motiv a co všechno lze udělat s notoricky známou melodií. Předvedli také, z jakých částí je jazzová skladba zkomponována.

Při výkladu neváhali sáhnout ani k lidovce či rockové odrhovačce a představili jazz jako žánr, který je schopen vsáknout a přetvořit jakékoliv další hudební vlivy, např. latinskoamerickou či elektronickou hudbu.

„Nejbližší je mi právě fúze jazzu s elektronickou hudbou. Zvláště to, co dělá Charlie Hunter,“ říká Jakub Hlobil, jež právě Hunterova hudba přivedla k hraní na osmistrunnou baskytaru, kterou si musel nechat speciálně vyrobit.

Na závěr nutno připojit zmínku, že ani hudba, kterou trojice tvoří pod titulem Planktonu, není nezajímavá a že je možné, že právě ona zazní při jejich příštím vystoupení v Rýmařově, tentokrát už pro širokou veřejnost. ZN

Rozloučení s Lubomírem Mojžíškem

Ze všech svých pracovních povinností mám tuto povinnost opravdu nejméně rád. Vždy jsem si myslel, že se tvorbě podobných textů vyhnu. Bohužel, život mění jinak a mně nezbyvá nic jiného než se pustit do psaní.

Dne 8. listopadu nás navždy opustil Lubomír Mojžíšek, školník a údržbář naší základní umělecké školy. Je mi opravdu líto, že se čas naplnil právě takovému člověku. Přeji všem svým kolegům ředitelům, aby měli štěstí mít ve škole takové zaměstnance, jakým byl právě pan Mojžíšek. Nevím, jak to dělal, ale byl vždy dobře na-

laděný, málokdy jsem ho viděl rozčileného. Pan Mojžíšek byl vlastníkem dvou nejšíkovnějších rukou, jaké jsem kdy viděl. On uměl snad všechno. Kromě běžných údržbářských prací bezvadně ovládal truhlářinu, byl skvělý stolař, soustružník, malíř, jezdil s traktorem, no prostě práce všeho druhu, ovšem vždy na naprosto profesionální úrovni. Řeklo-li se před panem Mojžíškem, že má něco udělat či připravit pro děti, mohli jste se spolehnout, že předvede naprosto excelentní výkon, za který nebude žádat ani korunu. Pokud mohu já svými skrovnými silami posoudit, nejlvice

si lze cenit jeho naprosté spolehlivosti. Bylo-li třeba něco udělat, stačilo se domluvit jednou a bylo možné vše pustit z hlavy, protože práce bylo hotová naprosto jistě. Snad by bylo dobré připomenout i to, že lze panu Mojžíškovi závidět, jak a s jakou obětavostí se o něj v jeho posledních dnech starala jeho rodina a především - z mého pohledu - jeho dcera. Nezbyvá než dodat, že na základní umělecké škole, kde Lubomír Mojžíšek působil naposledy, se na něj bude vzpomínat dlouho a rozhodně pouze v dobrém.

Dr. Jiří Taufer, ředitel ZUŠ Rýmařov

Zimní stadion vers. Městské služby Rýmařov, s. r. o.

Spolu s rozbíhající se provozem zimního stadionu se množí různé spekulace a dezinformace o vztahu Městských služeb k tomuto areálu. Abych předešel jejich dalšímu šíření, považuji za nutné nejčastěji se vyskytující omyly vysvětlit.

1. Městské služby Rýmařov, s. r. o., nejsou vlastníkem areálu, nebyly investorem prováděných prací ani jejich dodavatelem či subdodavatelem. Na vybudování areálu nemají žádnou zásluhu ani na něj neměly nejmenší vliv. Areál byl vybudován z veřejných financí, kdy - zjednodušeně - přes státní správu obdrželo město jako investor akce dotaci ze „státních“ peněz a tuto jako samospráva doplnilo svým podílem z městského rozpočtu.

2. Městské služby Rýmařov, s. r. o., byly pověřeny provozováním zimního stadionu - zatím jej

zajišťují v režimu zkušebního provozu (k vyzkoušení technologií, provedení hlukových měření), po kolaudaci a předání areálu přejde stadion do trvalého provozu vč. jeho komerčního využití (pronájmy, bruslení veřejnosti ...).

3. Není úplně pravda, že ceny pronájmu a bruslení veřejnosti vychází z kalkulace předpokládaných nákladů. Ceny takto vzniklé by učinily plochu neprodejnou a nikdo by se do tohoto druhu podnikání nepustil. Ceny jsou stanoveny tak, aby vyprodukovaná ztráta, vzniklá jejich realizací za předem stanovených předpokladů (které ověří až provoz), byla pro vlastníka ještě přijatelná a financovatelná. Studie proveditelnosti (na základě níž bylo rozhodnuto zimní stadion zrealizovat) sice počítá s minimální ztrátou, Městské služby spolu s městem na základě současných znalostí o provozu považují

za reálnou hodnotu nad 100 tis. Kč/měsíc, zimní stadiony v okolních městech vykazují měsíční dotovanou ztrátu i nad 200 tis. Kč.

4. Není pravda, že umělé chlazení činí provoz nezávislým na počasí. Pochopitelná je výkonová hranice zařízení, neumožňující bruslení třeba v srpnu, ale provoz závisí i na vlhkosti ovzduší, atmosférických srážkách, kdy tyto vlivy při srovnatelných teplotních podmínkách představují rozdílný požadavek na chladicí výkon.

Závěrem si přeji, aby všechny „porodní bolesti“ byly co nejdříve vyřešeny a areál bylo možno předat do trvalého provozu ke spokojenosti oddílu ledního hokeje, celé bruslicí veřejnosti a koneckonců i nás jako provozovatele.

Ing. Martin Vala,
ředitel Městských služeb Rýmařov

Historické pozoruhodnosti Rýmařovska

Stránské a filiální kostel sv. Kateřiny

Zajímavá vesnička Stránské, jež se v historických pramenech objevuje nejprve roku 1320, se narodil od většiny ostatních, sledujících u nás spíše toky potoků a říček, rozložila na plošině mělkého sedla mezi mírným jihovýchodním svahem Ondřejníka (652 m n. m.) a severozápadním úbočím Stránské hory (710 m n. m.). Zdá se však, že jejího staršího předchůdce by bylo možno spíše hledat v části obce na horním ukončení romantického údolí klesajícího k Valšovskému dolu.

Počátky obce jsou spojeny se zbožím olomouckých biskupů, kteří krajinu postupně osídlovali již ve 12. - 13. století. Později, v první půli 14. století, se stalo Stránské součástí panství starého rodu moravských pánů ze Sovince (původně z Huzové), když se vyměnili z manství olomouckých biskupů, a spolu s nimi Stránské prožívalo vzestupy i pády, plodný mír i ničivé války. Osudy Stránského jsou se Sovincem spjaty až do roku 1849.

Než však pokročíme dál, všimněme si celé mozaiky názvů, pod nimiž je možno identifikovat naše sídliště v historii a jež můžeme rozdělit na dvě řady, na nápadně odlišné názvy české a německé. V letech 1492 a 1546 se užívá původní název pusté obce Stránské a pak následují: 1542 pustá ves Stránský (Stransky), 1548 osedlá ves Stránskej, v letech 1576 - 1846 ji najdeme pod názvem Stránky (Stranky), 1584 se objevuje Stránsko, v rocích 1582, 1618, 1720 se opakuje název Stránský, 1584 Stránsko, 1594 ves Strouský, 1839 se dokonce objeví jako Šranka či Šranky, v období 1872 - 1924 byl zaveden

oficiální název Stránka a od r. 1924 se vrací opět starobylé Stránské, jímž zůstává dodnes.

Německé názvy se diametrálně liší, ale má to háček, než nepředbíhejme. Pod německy znějícím jménem Dachitz se vesnice poprvé objevuje roku 1572. Pak v letech 1589 - 1622 následují Teutschen (Deutsch) Zechitz, 1609 Zechitz, Čzechitz (všimněme si háčku), 1615 Techitz, 1620 Tachitz, 1629 a 1642 Zechietz, 1678 Čzechitz (a znovu neobvyklý háček v německém názvu), 1692 následují jména Zechet, 1720 Zechtz, 1751 Zechitcz, 1771 Czechitz, 1869 Zechnitz, 1872 Zehnitz, 1718 - 1945 převažuje a ustaluje se název Zechitz. Zvláště německé názvy jsou velmi zajímavé. Název totiž sleduje zvuk patrně českého názvu, jenž by mohl znít Čechice nebo

Čechovice (viz třeba Deutsche Zechitz - Německé Čechovice). Zdá se, že asi nebudeme daleko od pravdy, dosud totiž mamě hledáme v prostoru od Hutova po Stránské zaniklou středověkou ves, kterou známe jako Čechov (Čechovice, Čechice ?). Zbývá

otázka, zda není nakonec Stránské totožné právě s údajně zpustlým Čechovem. Pakliže bychom se nemýlili, jednalo by se o zdanlivě kuriózní případ, kdy původní český název osady Češi zapoměli a Němci zachovali. V případě Rýmařova jde totiž asi o opačný

případ, kdy v českém názvu slyšíme počeštěné německé vlastní jméno Reymar, ve středověké formě Rýmar či Rýmař (jako Hoger = Ojř, Parler = Parléř, Severus = Šebřř ad.), zatímco místní němečtí obyvatelé změnili Reymarstadt (Remerstadt) na Römerstadt, tj. úctyhodnější Římské Město. Pokud bychom měli pravdu, pak je český název narozdíl od německého původní.

Stránské, vesnička u hranice s rabštejnským panstvím, mělo správní centrum na Sovinci a hospodářské v Ryžovišti. S Rýmařovskem přežilo téměř bez úhony husitské války pod mocnou ochranou kališnických pánů ze Sovince, kteří s katolickými nájemci královského Rabštejna drželi sice ozbrojené, ale dodržované příměří. Černý den nastal o půl století později. Od Olomouce vyrazila ohromná uherská armáda Maty-

áše Korvína, usurpátora české koruny, proti odpůrcům na Nisku. Počínaje Uničovskem a Šternberskem nechávali za sebou nemilosrdní žoldnéři široký pás spálené země a mrtvých obyvatel bez ohledu na přátele či rivaly. Sovinecká část nepřátelského Rýmařovska dopadla hůř, následovalo Bruntálsko. Jediný osudný den horkého srpna 1474 ukončil život starobylé vsi Stránské a spolu s ní zpustly též Břidličná až do r. 1574, Moravský Kočov se vzpamatoval 1529, Ryžoviště 1536, Arnoltice 1542, Kněžpole 1546, Velká Štáhle 1547, Malá Štáhle zanikla a na novém místě vysazena 1547, Albrechtice zůstaly pusté do r. 1554, Lomnice znovu osazena 1556, Valšov 1566, Tylov 1574. Řada vsí zanikla navždy: Gezindl, Mniškov (Myškov), Muchochov, Scalkodorf (Skalka), Welendorf, Čechov (Stránské?), Markov s Volšovem ve Valšovském dolu, a na Huzovsku Wesele, Bradlné a Tašnov. Sovinečtí uhájili jen Sovinec, Veveří, Těchanov, Křížov, Jiřkov, Rudu s Mirotínkem a důležitými doly.

Roku 1548 osadila vrchnost též nešťastné Stránské novými lidmi z Rapotína, Losinska, Petrovic nad Desnou, Vikýřovic a Jiřkova. Fojtem se stal Čech Materný. Vesnice se začaly zalidňovat, lidé bohatli a měli relativní dostatek. Renesance se opět stala dobou vzestupu. Na Sovinecku převážili kolem roku 1534 luteráni. Za Boskoviců nebyla prostým věřícím ani ryžovištskému pastoru Gabrielovi cizí víra ve vlkodlaky a čarodějnice. Později se strach změnil v přesvědčení o všudypřítomnosti ďábla se strašlivými následky na planoucích hranicích. Na konci 16. století vyženil pan-

ství rytíř Jan Kobylka z Kobylí, „Jeho Milosti císaře římského, uherského a českého krále rada“. V roce 1614 začala Stránskému sloužit první škola, zpočátku vyučoval dvakrát týdně albrechtický kantor. Teprve roku 1895 ji nahradila nová. Nejpozději roku 1616 nechal Jan Kobylka postavit zdejší kostel a podle dochovaných paralel (Velká Štáhle apod.) můžeme soudit, že v pozdně gotickém slohu, čemuž odpovídá i dnešní dispozice. K němu patřila i fara s protestantským pastorem. Luteránský kostel nebyl logicky zasvěcen žádnému patronovi. Teprve v období rekatolizace se dostal do rukou katolíků, kteří jej nejspíše již tehdy zasvětili sv. Kateřině. Dříve se chodilo na mše do nedalekých Albrechtic, kde se chrám vzpomíná už roku 1351.

Třicetiletá válka přinesla opět mnoho úzkosti, bídy a epidemií zvláště po dobytí Sovince a později i Rabštejna Švédy, kteří končinu okupovali a drancovali až do léta roku 1650. Opět zahynulo mnoho lidí a řada domů zpustla. Od roku 1623 se stalo panství majetkem řádu německých rytířů, kterému je prodal Jan Kobylka za 200 000 zlatých. Na lepší časy se zabýsklo roku 1672, když velmistr řádu na panství prakticky zrušil nevolnictví.

Roku 1749 poprvé zaznamenáváme symbol Stránského, obecní pečeť se znakem jelena s parohy položenými na záda. Ze stejného období pochází i nynější barokní kostel sv. Kateřiny, který zřejmě využil starší stavby. Samo zasvěcení je zajímavé, aniž bychom chtěli vytvářet krkolomné konstrukce, nelze opominout, že obdobné zasvěcení bývá obvykle gotické, sv. Kateřina byla totiž vřele uctívanou patronkou Karla IV. a víra panovníka se přenesla i mezi ostatní obyvatele českých zemí. Dlouho se však kostelík

z nové tváře neradoval, neboť již roku 1768 poznamenal úder blesku. Rozsah škod sice neznáme, ale víme, že jeho opravu dovovali roku 1780 místní rodáci bratři Schieblové. Téměř po stu letech fungování byla asi roku 1795 zrušena fara v místech dnešní myslivny, neboť tehdy byly rozprodány farní pozemky. Kostel tak zůstává dodnes filiálním, bohoslužby vykonává kněz, který

dochází z Rýmařova, dříve asi albrechtický. S kostelem požívá státní ochranu jako kulturní památka též původní brána a ohradní zeď. Inventář kostela není sice příliš bohatý, ale uměřený a zvláště některé plastiky jsou velmi působivé. Za podívání stojí i kvalitní kamenné plastiky nedaleko před branou.

V roce 1793 obývalo 55 domů 372 obyvatel. Od 19. století proslulo Stránské jako středisko malířů na skle a patrně i na plechu. Malovalo se v zimním období podobně jako v řadě dalších jesenických vesnic na nevelkých skleněných deskách v negativu, případně na vyškrábaném středě zrcadel, lacinými práškovými barvami pojenými žloutkem. Práce musela být dobře promyšlena, protože se místy vrstvila a byla někdy doplňována pozlátkem, tj. nesmírně tenkou zlatou folií. Někdy si li-

doví umělci troufli i na rozsáhlejší práce, např. na soubor zastavení Křížové cesty. Lidé si tak v zimních měsících mnohdy u nevhodných světidel přilepšovali k nepříliš výnosné práci na polích a chovu skotu. Obrázky výhradně s náboženskou tematikou prodávali na blízkých i vzdálenějších trzích v jednoduchých černých rámcích. V jedné věci však měli Stránští nesporně primát. Při opravě zdi hřbitůvky kolem kostela objevili pracovníci městských služeb větší torza náhrobních kamenů z první poloviny 19. století. Unikátní náhrobníky z běžné šedivé břidlice, kterou si pozůstali sami vylámali v okolních lomech a upravili její tvar, jsou malované hnědou barvou doplněnou bílými kvítky a zelenými věnci, nesou též dobře zachované stopy zlacení. Narozdíl od stručných nápisů, jež známe na náhrobcích dnes, lze z rozsáhlých textů pomníčků vyčíst celé osudy nebožtíků. Užívání břidlicových hřbitovních pomníků je

zatím známo pouze z jediného dalšího místa na Šumavě, ale na rozdíl od Stránského jsou šumavské náhrobníky mnohem prostší a postrádají malování.

Průnik průmyslu do podhorského prostředí se již Stránského nedotkl, ves si zachovala svůj původní

zemědělský ráz i nadále. Změněné podmínky však umožnily lidem ze vsi lépe honorovanou práci v podnicích bližšího Rýmařova i vzdálenějšího Ryžoviště či Břidličné. Politické změny roku 1848 ukončily správní dělení země na panství a vytvořila se síť okresních hejtmanství. Stránské připadlo 1849 k rýmařovskému soudnímu okresu a šterberskému hejtmanství. V letech 1868 - 1960 se stalo součástí okresu Rýmařov a vztahy ke starším střediskům se změnily. V letech 1865 - 1938 byla ves centrem revíru Stránské a od roku 1912 ve zdejší myslivně sídlila lesní správa.

Občané založili též řadu potřebných družstev - chovatelské, mlátič a lnařské (1911) a Zemědělský spolek (1930), ve stejné době obývalo ve Stránském 90 domů 405 obyvatel. Po nedlouhé době první republiky se octlo též Stránské na odtrženém území v letech 1938 - 1945, prožilo nástup nacismu, padlé na všech frontách, násilím přivlečené zemědělské dělníky z Východu a poválečný odsun se všemi tristními událostmi, jež nevynechaly nikoho. Nové osidlování bylo těžké, docházelo k ohromné migraci rodin - solidní a slušní vydrželi, jiní neměli sílu zůstat, dobré jméno přichozích poškozovali též drancující „zlatokopové“. V roce 1950 zde žilo v 65 domech 234 Čechů a Slováků. Bylo neobyčejně těžké naučit se v drsném klimatu žít. Dnes se Stránské vrací ke šťastnějšímu období své dlouhé historie, stále obyvatele doplnili lidé neobyčejně činní a zajímaví se spoustou zájmů, schopní spojovat občany, i četní chalupáři, kteří mají ohromnou zásluhu, že většinu starých lidských sídel Rýmařovska nepotkal osud Růžové či Ferdinandova.

Mgr. Jiří Karel

Ze sklepa

ukradl lyžařskou výstroj

Značkou škodu způsobil zloděj v obytném domě na Větrné ulici v Rýmařově. Místní 56letá žena nyní policii oznámila, že někdo v době od letošního září vnikl bez zjevných stop násilí do jejího sklepa a odcizil z něj černý látkový vak, ve kterém byly uloženy tři páry lyží, boty a hůlky. Škodu vyčíslila na 26 tisíc Kč.

Narazil do fary

Dne 3. listopadu došlo k havárii na Školním náměstí v Rýmařově, přímo u fary. Řidič Felicie při odbočování na zasněžené vozovce nezvládl řízení a narazil do rohu budovy Farního úřadu Římskokatolické církve. Na autě vznikla škoda za 25 tisíc Kč, při nehodě nebyl nikdo zraněn.

Na Ovčárně napadli hosty i servírku

Z trestného činu výtržnictví byli obviněni dva muži ve věku 28 a 31 let, kteří se letos v září dobývali kolem půlnoci do uzavřené kavárny na Ovčárně. Poté, co jim byl umožněn vstup dovnitř, začali slovně napadat a urážet hosty. 28letý obviněný měl dokonce uhodit do obličeje 36letého hosta. Servírka oba výtržníky vyzvala k opuštění kavárny, na to ale 31letý obviněný reagoval vulgárně a agresivně - strčil do mladé ženy tak, že narazila do stolu. Stíhání výtržníků je vedeno na svobodě.

vloupání v Rýmařově objasněna

Z trestných činů krádeže a poškození cizí věci byl v těchto dnech obviněn 44letý vazebně stíhaný recidivista z Náchodska. Ten je v současné době stíhán i pro další trestnou činnost páchanou na Olomoucku. V Rýmařově se měl krádeže a poškození cizí věci dopustit hned několikrát. Letos v červenci násilně vnikl do kanceláře hotelu U Zámku a z trezoru odcizil hotovost ve výši 30 tisíc Kč. Vzal také valuty za desítky tisíc Kč. Asi o měsíc později vypáčil dveře budovy hotelu a pivovaru na Pivovarské ulici v Rýmařově, ukradl číšnickou peněženku s tržbou z předšlého dne ve výši přes 23 tisíc Kč a z kuchyně si odnesl alkohol a doutníky.

Nezletilec boural na mopedu

Policisté prošetřují dopravní nehodu z poloviny října, která nebyla oznámena. Dne 12. října havaroval na ulici U Rybníka v Rýmařově místní 14letý hoch. Ten řídil bez řidičského oprávnění jednosedadlový moped bez přidělené registrační značky. V momentě nehody seděl za tímto „řidičem“ jeho 12letý kamarád. Chlapec vjel na kanálový poklop, nezvládl řízení mopedu a havaroval. Mladší

z hochů při pádu na silnici utrpěl zranění s dobou léčení jeden měsíc. Žádný z nezletilých hochů neměl na hlavě ochrannou přilbu. **Policie doporučuje rodičům děti řádně poučit o nebezpečnosti podobného riskantního a nezodpovědného počínání.**

Při oslavách mu zlomili nos

Policejní komisař SKPV v Bruntále zahájil stíhání dvou 29letých mužů pro trestné činy ublížení na zdraví a výtržnictví. Toho se měli dopustit v noci z 26. na 27. srpna při oslavách založení města Břidličné, které probíhaly na místním fotbalovém hřišti, když na lavicích pro návštěvníky fyzicky napadli místního 32letého muže. Jeden z obviněných ho udeřil pěstí do obličeje, druhý ho praštil skleněnou lahví od vína do temene hlavy. V důsledku útoku utrpěl napadený muž zlomeninu nosních kůstek a tržnou ranku na temeni. Na místě byla zraněnému lékařem poskytnuta první pomoc, poté byl hospitalizován.

Dluží na výživném přes sto tisíc

Dne 14. listopadu zahájil policejní komisař SKPV trestní stíhání 39letého muže z Břidličné pro trestný čin zanedbání povinné výživy. Muž se již od února 2001 vyhýbá plnění vyživovací povinnosti. K rukám 35leté matky své dcery měl měsíčně posílat příspěvek na výživné ve výši 400 Kč, dnes jí dluží částku ve výši 26 tisíc Kč. Necelé dva tisíce dluží i Městskému úřadu Rýmařov. Neplatič má však ještě starší prohřešek. Již více než deset let neplní vyživovací povinnost na své dva syny. Bývalé manželce tak dluží částku 36 tisíc Kč, Městskému úřadu Hlučín dalších 15 tisíc. Od roku 2003 byli chlapci svěřeni do péče prarodičům, těm muž k dnešnímu dni dluží na výživném částku 37 tisíc Kč.

Zlomil mu kotník

Z výtržnictví a ublížení na zdraví byl 14. listopadu obviněn 22letý mladík z Rýmařova. Začátkem září měl v restauraci na třídě Hrdinů v Rýmařově po předchozí hádce napadnout místního 27letého muže. Obviněný vyskočil z boxu, poškozeného silou povalil na zem a upadl na něj. Napadený muž přitom utrpěl zlomeninu kotníku. Útočníkovi to však nestačilo, posadil se na něj a pěstmi jej několikrát udeřil do trupu. Napadený muž se pokusil bránit, ale mladík jej znovu povalil na zem. V dalším napadání mu zabránili až hosté restaurace. Obviněný je stíhán na svobodě.

Poprali se na diskotéce

Podobný incident se odehrál i o týden později. Dne 9. září během diskotéky v restauraci

na třídě Hrdinů napadl 22letý mladík z Rýmařova místního 27letého muže. Po předchozí rozepři jej udeřil pěstí do ucha a způsobil mu tím drobné zdravotní obtíže. Osmého listopadu bylo proti útočníkovi zahájeno trestní stíhání za výtržnictví.

Ukradl firemní nářadí

Od čtvrtka 16. listopadu je stíhán 31letý muž z Rýmařova pro trestný čin krádeže. Je obviněn, že letos v září odcizil z dílny a sklepa na Větrné ulici různé nářadí v celkové hodnotě nejméně 41 tisíc Kč. Jde přitom o nářadí, které zakoupil společník obviněného v roce 2004 za dotaci poskytnutou úřadem práce za zřízení nového pracovního místa.

Vloupal se do pěti chat v Mirotínku

V zimním období dochází každoročně ke zvýšenému počtu vloupání do zazimovaných rekreačních objektů. K sérii krádeží došlo počátkem listopadu i v Tvrdkově-Mirotínku. Obecně lze říci, že část pachatelů vloupání se soustřeďuje na cennosti a působí poměrně velké škody, zatímco druhá skupina v chatách spíše přebývá, konzumuje jídlo a alkohol a bere drobnější věci.

Pachatel z Mirotínku patří ke druhé skupině. Má na svědomí pět chat, do nichž se vloupal násilím přes zamřížovaná a okenicemi zajištěná okna. Z prvního objektu nic neodcizil, druhý prohledal a vzal si walkmana s rádiem. Ve třetí chatě rozházal oblečení a prádlo. V kuchyni a ložnici konzumoval jídlo, na místě byly nalezeny pánve se zbytky a dvě nedopité láhve od alkoholu. Ukradl láhev vína, whisky a také zimní bundu. Pachatel se na místě činu usušil a převlékl. Čtvrtému majiteli z chaty odnesl dva discmany. V poslední, páté chatě sice vše prohledal, ale nic si neodnesl. Způsobené škody činí celkem asi 30 tisíc Kč a převážně jsou tvořeny poškozením. Po pachateli pátrají rýmařovští policisté. Těm byla původně oznámena jen dvě z výše uvedených pěti vloupání, další vykradené chaty vyhledal policejní pes Yago se svým psododem.

Přišla o mobil a kabelku s doklady

O tom, že auto není trezor, se přesvědčila majitelka vozidla Citroen Xsara. Odpoledne 7. listopadu využil neznámý pachatel nestřeženého okamžiku a po rozbití okna vnikl do jejího vozidla, zaparkovaného před obchodem na ulici Julia Sedláka v Rýmařově. Majitelce ze sedadla odcizil kabelku s peněženkou, menší hotovostí, platebními kartami, doklady a mobilním telefonem. Škoda činí více než 8 tisíc Kč.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PCR Bruntál

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Sen je sůl bez chleba. *Ramón Gómez de la Serna*

Pranostiky na měsíc prosinec

- Prosinec, když je mu zima, halí se v bílý kožich.
- Prosinec proměnlivý a vlahý, nedělá nám zima těžké hlavy.
- Studený prosinec - brzké jaro.
- Jaké zimy v prosinci, taková tepla v červnu.
- O svatě Barboře ležívá sníh na dvoře. (4. 12.)
- Jaké počasí na svatou Barboru, takové bývá celý advent.
- Když na Mikuláše přší, zima lidí hodně zkrusí. (6. 12.)
- Svatá Lucie ukazuje svou moc, neb nám dává nejdelší noc. (13. 12.)
- Když Kateřina po ledě už chodívá, Eva potom blátem oplývá. (24. 12.)
- Je-li na Štědrý večer nebe hvězdnaté, bude rok úrodný.
- Je-li na Štědrý den vítr, bude úroda malá.
- Lepší Vánoce třeskuté než tekuté.
- Zelené Vánoce - bílé Velikonoce.
- O Mládtkách den se omlazuje. (28. 12.)
- O Silvestru papeži snízek si již poleží. (31. 12.)

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - prosinec 2006

1. 12.	20.30	SVČ	Taneční lekce pro dospělé
2. 12.	19.00	Erna	Koncert skupiny Fru Fru
4. 12.	10.00	SVČ	Ker. dílna pro školy
4. 12.	16.45	SVČ	Mikulášský turnaj ve stol. tenisu žáků a dorostenců
7. 12.	17.00	SVČ	Kurz pletení z pedigu - podnos
8. 12.	10.45	SVČ	Ker. dílna pro školy
8. 12.	20.30	SVČ	Závěrečná taneční lekce pro dospělé
9. 12.	15.00	SVČ	Literární odpoledne - vyhlášení výsledků Soutěže Marie Kodovské
13. 12.	9.30	kino	Vánoční diamant - divadlo Genus Brno (pro MŠ)
13. 12.	17.00	ZUŠ	Valášek - dětský folklorní soubor - vánoční koncert pro veřejnost
15. 12.	19.00	SVČ	Taneční kolona SŠ
16. 12.	9.00	SVČ	Vánoční výprava - zdobíme stromeček pro zvířátka
16. 12.	9.30	SVČ	Seminář sebeobrany a zkoušky Jiu-Jitsu
19. 12.	13.00	tělocv. na Národ. ul.	Vánoční latka - soutěž ve skoku vysokém 6. - 9. tříd ZŠ okresu
21. 12.	11.00	kino	Kytice - Divadlo Špílberg (SSOŠ Prima, SŠ, gymnázium)
22. 12.	15.00-17.00	SVČ	Vánoční dílna pro děti
25. 12.	19.00	SVČ	Bigbeatové Vánoce - rockový koncert
26. 12.	14.00	SVČ	Střelí celá rodina - soutěž tříčlenných rodinných družstev ve střelbě ze vzduchovky
31. 12.	20.30	SVČ	Taneční Silvestr

Známá i neznámá výročí

24. 11. 1571 zemř. **Jan Blahoslav**, humanista, básník, překladatel, hudební teoretik a pedagog (nar. 20. 2. 1523) - 435. výročí úmrtí
26. 11. 1926 zemř. **Eliška Krásnohorská**, vl. jm. Alžběta Pechová, spisovatelka a operní libretistka (nar. 18. 11. 1847) - 80. výročí úmrtí
27. 11. 1921 nar. **Alexander Dubček**, politik (zemř. 7. 11. 1992) - 85. výr. nar.
28. 11. 1881 nar. **Stefan Zweig**, rakouský spisovatel a překladatel (zemř. 23. 2. 1942) - 125. výročí narození
28. 11. 1911 nar. **Václav Renč**, spisovatel a překladatel (zemř. 30. 4. 1973) - 95. výročí narození
28. 11. 1851 zemř. **Vincenc Priessnitz**, lidový léčitel, zakladatel moderního způsobu vodoléčby (nar. 4. 10. 1799) - 155. výročí úmrtí
28. 11. 1901 nar. **Václav Vojtěch**, polárník a cestovatel, který 27. 1. 1929 stanul jako první Čech na půdě Antarktidy (zemř. 6. 8. 1932) - 105. výročí narození
- 29. 11. Mezinárodní den solidarity s palestinským lidem - výročí rozhodnutí Valného shromáždění OSN roku 1947 o založení židovského a arabského státu v Palestině, slaví se od roku 1978**
29. 11. 1966 zemř. **Alice Masaryková**, osvětová pracovnice, dcera T. G. Masaryka (nar. 3. 5. 1879) - 40. výročí úmrtí
30. 11. 1976 zemř. **Otomar Korbelář**, herec a režisér (nar. 3. 11. 1899) - 30. výročí úmrtí
- 1. 12. Světový den boje proti AIDS, vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací z podnětu konference v Londýně v roce 1988**
2. 12. 1926 nar. **Miloš Macourek**, spisovatel a scenárista (zemř. 30. 9. 2002) - 80. výročí narození
2. 12. 1886 nar. **Jaroslav Durych**, spisovatel, publicista a teolog (zemř. 7. 4. 1962) - 120. výročí narození
- 3. 12. Mezinárodní den zdravotně postižených, vyhlášen roku 1993 Valným shromážděním OSN, na kterém byl přijat světový program podpory lidských práv zdravotně postižených**
3. 12. 1621 nar. **Bohuslav Balbín**, spisovatel, teoretik literatury a historik (zemř. 28. 11. 1688) - 385. výročí narození
3. 12. 1986 zemř. **Jiří Tauffer**, spisovatel a překladatel (nar. 5. 7. 1911) - 20. výročí úmrtí
4. 12. 1866 nar. **Vasilij Kandinskij**, ruský malíř, grafik a teoretik umění, jeden ze zakladatelů abstraktního umění (zemř. 13. 12. 1944) - 140. výročí narození
4. 12. 1926 zemř. **Viktor Ponrepo**, vl. jm. Dismas Šlambor, průkopník české kinematografie (nar. 6. 6. 1858) - 80. výročí úmrtí
5. 12. 1791 zemř. **Wolfgang Amadeus Mozart**, rakouský skladatel (nar. 27. 1. 1756) - 215. výročí úmrtí
5. 12. 1901 nar. **Walt Disney**, americký průkopník kresleného filmu (zemř. 15. 12. 1966) - 105. výročí narození
5. 12. 1971 zemř. **Jiří Grossmann**, spisovatel, divadelní herec a zpěvák (nar. 20. 7. 1941) - 35. výročí úmrtí
6. 12. 1926 zemř. **Claude Monet**, francouzský malíř (nar. 14. 2. 1840) - 80. výročí úmrtí
7. 12. 1891 nar. **Ferenc Futurista** (vlastním jménem František Fiala), herec a kabaretiér (zemř. 19. 6. 1947) - 115. výročí narození

PLETENÍ Z PEDIGU

PODNOS 38 x 22 cm
7. prosince 2006
17.00 - 21.00

místo: keramická dílna SVČ
cena: 200,- Kč
lektorka: Markéta Mičková
s sebou: kleštičky, ručník

Přihlášky na www.svcrymarov.cz
nebo tel.: 554 211 410 (E. Kudláčková)

Středisko volného času Rýmařov pořádá

MIKULÁŠSKÝ TURNAJ VE STOLNÍM TENISU ŽÁKŮ A DOROSTENCŮ

SVČ Rýmařov - malý sál
Pondělí 4. prosince 2006
16.45 - prezence
17.00 - zahájení

Tři nejlepší v každé kategorii dostanou diplomy a ceny

Městské muzeum a Galerie Octopus

Pozvánka na novou výstavu:

Kamila Hýžová - Šárka Lupečková

OBĚ DVĚ

Vernisáž proběhne
ve středu **29. 11. 2006 v 18 hodin**
Výstavu uvede: **Mgr. Jiří Karel**

Hudební vystoupení:
Jana Sedláčková, Martina Mácová,
Lenka Janoušková.

Výstava potrvá do konce prosince

Srdečně zve Galerie Octopus

Servis služeb

Bruslení pro veřejnost od 15. 11. 2006

Pondělí	14.00 - 16.30	Pátek	14.00 - 16.30
Úterý	14.00 - 16.30 18.30 - 20.30	Sobota	13.00 - 16.15 19.15 - 20.15
Středa	14.00 - 16.30	Neděle	13.00 - 16.15
Čtvrtek	14.00 - 16.30 18.30 - 20.30		

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Aquacentrum Slunce vychází vstříc všem vyznavačům naturismu a obnovuje plavání bez plavek.

V letošním roce v termínu:

20. 12. v době od 19 do 21 hodin.

(Ve výše uvedeném termínu a hodinách vstup povolen pouze starším 18 let)

Krytý bazén v Břidličné

**DO ODVOLÁNÍ JE KRYTÝ BAZÉN ZCELA UZAVŘEN
Z DŮVODU ROZSÁHLÉ REKONSTRUKCE**

Přijďte mezi nás otužilce

Upevněte své zdraví - pryč s rýmou a kašlem, již žádné angíny.

TJ Břidličná, oddíl dálkového a zimního plavání, rozšiřuje základnu o nové členy - otužilce.

Kontakt: telefon - celodenně 606 732 584,
po 20. hodině 554 211 856.

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Viktorie Hamřiková	Rýmařov
Adéla Poláčková	Rýmařov
Jaroslav Pivoňka	Edrovice

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Drahomíra Dostálová - Rýmařov	80 let
Rosalie Vidinová - Rýmařov	80 let
Josefa Blahušová - Ondřejov	81 let
Vlasta Klíčová - Rýmařov	81 let
Marie Zajíčková - Rýmařov	81 let
Marie Čušková - Stránské	82 let
Marie Vlachová - Rýmařov	83 let
Marie Furišová - Janovice	84 let
Růžena Tlapalová - Rýmařov	84 let
Božena Dobešová - Rýmařov	84 let
Anna Salaniková - Rýmařov	84 let
František Svojanovský - Rýmařov	85 let
Dobroslava Nováková - Rýmařov	86 let
Zdeňka Hudečková - Rýmařov	87 let
Bedřiška Bernátková - Ondřejov	88 let

Únor 2003 šťastný byl,
kdy k nám Pepík nastoupil.

A Chosé už to víš?
že **30** oslavíš?

Neboj se, to nejsou roky,
větší břicho, trochu
špeky.

Tak ti přejem pohodu
ať dožiješ důchodu.

Život ať se daří,
tvůj věk není stáří.

Až ruka začne se ti třást,
pak otázku „stáří?“ -
začni si klást.

Potom zdatný náhradník
doveze ti obědník.

A když budeš hodně líný,
Diakonie vymění ti plíny.

Ještě neboj, to je v dálí...
my jsme ti teď je-

nom přály,
abys u nás zůstal dál

a jen s námi pracoval.

A tak drahý Chosé -
jezdi dál bez úhony

v novém voze!
Vše nejlepší ti přeji
tvé holky z Diakonie.

Rozloučili jsme se

Marie Chudá - Rýmařov	1919
Ludmila Vykydalová - Horní Město	1919
Jan Koňářik - Rýmařov	1916
Josef Joni - Rýmařov	1929
Lubomír Mojžíšek - Janovice	1933

Matrika MěÚ Rýmařov

STŘÍLÍ CELÁ RODINA

SOUTEŽ TŘÍČLENNÝCH RODINNÝCH DRUŽSTEV VE STŘELBĚ ZE VZDUCHOVKY

Úterý 26. prosince 2006

14.00 hod. - SÚČ Rýmařov, Okružní 10

PODMÍNKY ÚČASTI:

- kapitánem musí být dítě do 15 let
- družstvo alespoň dvougenerační
- startovné 50 Kč
- přizpůsobení s sebou

SÚČ STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV
- ODDÍL STOLNÍHO TENISU RÝMAŘOV **POŘÁDA**

**6. ročník VELKÉ CENY RÝMAŘOVA
VE STOLNÍM TENISU**

registrovaní a neregistrovaní hrají samostatnou soutěž
startovné 50 Kč

SOBOTA 6. LEDNA 2007
velký sál SÚČ Rýmařov, Okružní 10
8.30 prezence
9.00 zahájení turnaje

Přihlášky do pondělí 2. 1. 2007
- Helena Tesáková, tel: 554 211 410
- Bronislav Rektorič, tel: 777 121 919
- brnsport@iol.cz
grafika.suc@rymarov.cz

Městská knihovna

Jak se pilo ve středověku

Další, letos už poslední historická přednáška Jiřího Karla v rýmařovské knihovně, která proběhla v úterý 7. listopadu, nabídla svým posluchačům neméně zajímavé téma jako beseda předchozí o hrách a hračkách. Tentokrát se hovořilo o jiné kratochvíli, jíž se věnoval středověký člověk ve volném čase stejně ochotně jako lidé dnešní - o pijáctví.

Jiří Karel nejprve nastínil prastarou historii nejoblíbenějšího alkoholického moku - piva, jemuž se ne nadarmo přezdívá tekutý chléb. Zrození piva spadá již do éry starověkých civilizací na Předním východě. Nejstarší zpráva pochází z doby před 6 000 lety a byla nalezena na mezopotamské hliněné tabulce. Sumerové pivo říkali *kaš*, Babylóňané *šikaru* a považovali je za podstatnou složku stravování. Jak uvádí Jiří Karel, konzumace piva s chlebem byla pokládána za znak civilizovanosti.

Už v Mezopotámii se pivo, vyráběné z ječmene či pšenice, ochucovalo (medem, kořením, bylinami) a pilo v nejrozličnějších variantách (je doloženo až 18 druhů piva). Zajímavý je též způsob jeho konzumace: pilo se trubičkami ze společné nádoby. Pití piva i opilost byly tehdy vnímány poněkud tolerantněji než dnes, neboť tento nápoj patřil ke všem kultovním událostem a používal se i k léčbě. Podobně dobré postavení mělo pivo ve starém Egyptě, kde se pokládalo za základní potravinu a jeho původ se odvozoval od nejvyššího boha Re. Svůj příděl piva dostával každý den dělník pracující na pyramidách, stejně jako voják, úředník, členové královské rodiny i vysoce postavení nebožtíci, neboť pivo patřilo k záhrobní výbavě.

Zatímco starověké civilizace pivo holdovaly, antické Středomoří nikoliv. Řekové i Římané je sice znali, ale upřednostňovali víno. Značně oblíbenější bylo pivo mezi Keltů, Ibery či Germány, u nichž zprvu převládala medovina. Pivo se objevuje i v severské sáze Edda jakožto nápoj hrdinů spočívavších ve Walhale. U těchto národů se pivo pilo podobně jako zmíněná medovina z rohů, dochucovalo se myrtou, houbami či borůvkami. Stejně oblíbené a hojně konzumované bylo mezi Slovany (staroslověnské slovo *chmeleti* značilo totiž *co opít se*).

V západní Evropě se chmel pěstoval už v 6. - 8. století. Ve Franské říši Karla Velikého (8. stol.) byl pivovar v každé císařské falci. Raný středověk ale poprvé přinesl i negativní pohled na pití piva, a to především díky církvi, která je označuje za „nápoj pohanský a hříšný“. Paradoxně se tehdejší výroba piva soustředila v kláštřích, z nichž nejslavnějším byl klášter v St. Gallen, kde se vaření piva věnovalo až 100 řeholníků. Slávu klášterního piva ukončila až třicetiletá válka.

Hlavní pozornost přednášky byla určena období středověku a postavení alkoholu v té době na rabštejnském panství. Pivo bylo ve středověku rovněž nezbytnou součástí každodenní stravy celé rodiny, včetně dětí, a zároveň lékem. Kromě toho samozřejmě stejně jako dnes patří

lo k hostinám a posezení v krčmě s přáteli, jemuž ostatně v mládí holdoval i pozdější symbol mravnosti Jan Hus.

V Husově době existovaly čtyři základní druhy piva - pšeničné (bílé) a ječné (černé), staré a mladé. Do prodeje přitom šel i *patok*, neboli odvar z výroby starého piva. Levnější bílé pivo pili tovaryši a čeládka, dražší černé si dopřávali bohatší pijáci. Pivo bylo natolik výnosné, že si středověká města hájila jako jedno ze svých výsostných práv i právo várečné (pivní monopol), v němž s nimi začala od počátku 16. století soutěžit šlechta a kterého využívali ke svému prospěchu i panovníci (coby přísunu financí do pokladnic).

Loštický pohár z archivu rýmařovského muzea

Právo várečné náleželo nejprve vybraným měšťanům, ti směli vařit pivo pro sebe i k prodeji. Vesničané si rovněž směli vařit pivo, ale jen pro svou potřebu, případně mohli zajít do šenků, kde se nalávalo vrchnostenské či klášterní. Od 14. století smí vařit pivo jen majitelé právovárečných domů nebo jejich nájemci (nikoli obyvatelé předměstí). Základní nádobou k vaření piva byla pivní pánev - v této souvislosti Jiří Karel zmiňuje skutečnost, že když Švédové za třicetileté války sebrali Rýmařovčanům z Městského pivovaru velkou pánev, několik let se pivo ve městě nevařilo, neboť nebylo peněz na novou.

V 16. století stoupla spotřeba piva do značné míry a podle historických zmínek způsoboval zlatý mok i mezi středověkými pijáky obezitu. Jiné doklady zase svědčí o přesvědčení tehdejších lidí, že pivo podporuje sexuální apetit, neboť bylo doporučováno po morové epidemii jako prostředek k povzbuzení porodnosti.

V Rýmařově se pivo vařilo již od samého vzniku města (první písemný doklad je ovšem až z ledna 1406). Zpočátku zde působilo 57 právovárečných měšťanů. Slad se v místě nevyrobil, neboť v okolí nerostly potřebné plodiny, které se musely dovážet až z Hané. První doklad o rýmařovském pivovaru, který stál u hradební zdi v místech dnešní Husovy ulice č. 23, pochází sice až ze 16. století, nicméně pivovar zde byl určitě dřívě. Neměl stálé zaměstnance,

občané s právem várečným (šlo vesměs o obyvatele náměstí) se zde střídali podle daného pořadí a pivo chladili a čepovali už doma. Později vznikaly měšťanské šenky. Po požáru roku 1561 pivovar shořel a deset zchudlých pivovarníků o své právo přišlo. Počet 47 právovárečných domů přetrvál až do 1. poloviny 19. století. Není bez zajímavosti, že právo se vázalo na samotné domy, a nikoliv na osoby.

Várečné právo bylo v Rýmařově, jako všude, pramenem sporů. Jeden z nich se datuje rokem 1569 a týká se panského pivovaru v Janovicích, který konkuroval méně produktivnímu měšťanskému. Usmíření mezi oba pivovary přinesli až Ederové v roce 1577. Spory o právo vařit pivo mezi měšťany a šlechtou se odehrávaly po celé zemi a nejednou hrozily přerůst ve vážnější konflikty. Jak Jiří Karel podotýká dále, spory o pivovary a značky piva přetrvávaly až do 19. století a de facto dodnes (viz Budweiser).

Dalším alkoholickým nápojem, jemuž se Jiří Karel ve své přednášce věnoval, je víno. Česká vína nikdy nedosahovala takové kvality a věhlasu jako česká piva, nicméně vyráběla se u nás od pradávna. Víno se pěstovalo v klimaticky vhodných lokalitách (jižní Morava, Mělnicko), ale často se dováželo z Uher a Rakouska, Itálie i Řecka. Bývalo vždy dražší a méně oblíbené než pivo a zvláště v našich horských podmínkách bylo spíše vzácné.

Mnohem více se pilo na panských sídlech, včetně janovického, kde např. podle dokladů „roku 1617 vypili hosté a poručníci, kteří navštívili nezletilého **Wolfganga Hoffmanna z Grünbüchlu na janovickém zámku, vedle množství piva i 2 vědra a 3 mázy vína (zhruba 110 l) během jediného týdne**“. Víno bylo (a dosud je) nezbytným atributem při křesťanské bohoslužbě a využívalo se rovněž jako lék, vařily se z něj i kaše a od 17. století také polévky. Od 20. let 15. století vznikají ve větších městech vinné krčmy a šenky, které však musely být dotovány, ať prodejem jiného zboží či radnicemi. V Rýmařově se víno a kořalka prodávaly společně s převažujícím pivem.

Dalším nápojem, který stejně jako víno nikdy nemohl konkurovat nejrozšířenějšímu pivu, byla medovina. Jde o nápoj velmi starý, který se, jak název napovídá, vaří z medu. Jeho výrobě se věnovali tzv. medaři, neboli brtníci, ale i včelaři a lesníci. Už ve vrcholném středověku medovina pomalu ustupovala do pozadí a i nyní je spíše delikatesou.

Dnes už málo známým pojmem je malvazí - ovocné víno, které se vyrábělo z nejrůznějších rostlin, včetně pampelišek. Bylo nápojem domácky připravovaným a pilo se i v nejhudších poměrech.

Samostatnou kapitolou pijáctví je výroba a pití pálenek. Ty se u nás objevují až od 15. století a vyráběly se z vína či méně kvalitního piva. Pálenému vínu se říkalo víno ženné, jejich výrobcům vinopalové, výrobcům páleného piva pak pivopalové.

Od 16. století se na trh s alkoholem dostává voda pálená, neboli destiláty bylin a ovoce, které brzy vytlačily pálená piva a do velké míry nahradily i vína ženná. Pálenky se však na Rýmařovsku vyskytovaly podobně jako víno ve výrazně menším množství než pivo. Navíc se popíjely spíše domácí kořalky, ve městech kvalitnější bylinné likéry - u nás především Praděd či Myslivec. V Janovicích se výrobě likérů úspěšně věnovala Spitzerova likérka, v Rýmařově Röslerova či Silbersteinova. Pití piva a ostatního alkoholu ovšem nemělo jen pozitivní dopad na hospodářství, ale pochopitelně i negativní následky. Jen několik příkladů od nás: Opilí vojáci vypálili v srpnu 1405 hrad Rabštejn a s ním i město Rýmařov. Na michalský svátek roku 1609 opilí měšťané opět způsobili rozsáhlý požár, který zasáhl celé měs-

to včetně kostela archanděla Michaela. Obav velké požáry nadlouho poznamenaly život města.

Pijáctví od pradávna patřilo k lidskému životu. Pilo se o slavnostních příležitostech (korunovacích, hostinách, svatbách, poutích, posvíceních, křtinách, obřizkách), pilo se na zdraví a přátelství, na uvítanou i rozloučenou, ale i o sázku, kdo vypije víc či opije víc lidí apod. Celá kniha by se dala napsat o umění připitku.

Především pivo proniklo do české společnosti natolik, že se stalo i oblíbeným námětem písní, satirických básní a povídek či anekdot, které tvoří celou oblast tzv. pivního humoru. O hospodských sporech svědčí např. báseň Podkoník a žák, o grobiánském cechu pijanů zase vypravuje proslulá satirická kniha Frantova práva.

Další doklady tzv. pivní kultury poskytují ar-

cheologické nálezy, mezi nimi zvláště fragmenty různých typů nádob určených k uchování a konzumaci nápojů, např. zdobených skleněných číší, keramických pohárů, džbánků, korbělů, konvic a hrnků, na Rýmařovsku dochovaných poměrně hojně od 1. poloviny 14. století. Do kategorie těchto nálezu patří také malované lahvice, které byly nalezeny v lokalitě Hrádku. Pilo se nejspíše i ze dřevěných či cínových nádob, které však vzhledem k povaze materiálu nebyly dochovány. Drahé kovy, zlato a stříbro, případně další exkluzivní materiály, jako slonovina, alabastr či horský křišťál, byly k výrobě pohárů a číší užívány spíše ve starověku, jedinou výjimkou jsou i ve středověku církevní kalichy ke svatému přijímání.

Z podkladů Mgr. J. Karla připravila ZN

Půjčovni doba knihovny: Po 9-17, Út 9-17, St zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

Moravskoslezský fotografický okruh - další obohacení kulturního života v Rýmařově

Výtvarné sdružení Octopus Rýmařov se bude v letech 2006 - 2007 podílet na 5. ročníku Moravskoslezského mapového fotografického okruhu. Někteří členové se zúčastnili už loňského ročníku pod hlavičkou fotoklubu Lékárna Vítkov (na protest proti tehdejšímu poměru v rýmařovském muzeu) a ze 14 fotoklubů skončili na 8. místě.

V této soutěži se střetávají významné fotokluby z Moravy a Slezska (mj. z Brna, Olomouce, Zlína, Jihlavy, Kroměříže, Uherského Brodu, Otrokovic), letos je jich celkem patnáct. Soutěžní kolekci (mapu) každého fotoklubu tvoří 15 fotografií libovolných témat. Tato kolekce navštíví během 7 měsíců všechny ostatní fotokluby, které každou fotografii ohodnotí 1 - 10 body. Na konci cyklu - obvykle v červnu - připraví pořadatel ročníku (letos Ostrava) vyhodnocení s navazující vý-

stavou v některé z významných galerií města (4. ročník v Křížové chodbě hotelu Gustav Mahler v Jihlavě). Na letošní rýmařovské kolekci se podíleli Antonín Mikšík, Luboš Tesař, Jakub Vala, Ondřej Valák a Marek Zoth.

Účast v okruhu dává nové výstavní možnosti

i rýmařovskému muzeu. Vzhledem k tomu, že každá kolekce se u hodnotícího fotoklubu zdrží 14 dní, je možné ji přibližně na tuto dobu vystavit. Muzeum vyčlenilo pro tento účel vstupní chodbu v okolí historického pranýře, po němž dostal prostor přiléhavý název Galerie Pranýř. Už od neděle 12. 11. 2006 jsou zde nainstalovány fotografie fotoklubu DK Kroměříž, které budou postupně nahrazovány dalšími kolekcemi. V čase mezi ukončením jednoho a zahájením dalšího ročníku okruhu zde budou moci vystavit své fotografie mladí začínající autoři, kteří se nebudou bát postavit svá díla „na pranýř“.

Rýmařov tak získává další atraktivní výstavní prostor, místní fotografové pak báječnou možnost konfrontace s činností a tvorbou řady známých a úspěšných fotoklubů Moravy a Slezska.

Mgr. Dieter Schallner

PROGRAM K I N A

sobota 25. listopadu

19.30

Silent Hill

Horor (Japonsko/USA 2006)

Další film natočený na motivy slavné videohry. Příběh je mixem prvních tří dílů videohry, ve kterých jde o nemocnou dceru hlavní hrdinky Rose. Ta se chopí poslední šance na vyléčení dcerky a vydá se na dalekou cestu za starou léčitelkou. Cestou však zabloudí do tajemného a opuštěného městečka jménem Silent Hill. Hrají: S. Bean, R. Mitchell, L. Holden.

Přístupný od 15 let

sobota 3. prosince

19.30

Auta

Animovaný rodinný (USA 2006)

Když se začínající ambiciózní závodní auto Blesk McQueen během cesty na šampionát Zlatý píst neočekávaně zatoulá do ospalé Kardanové lhoty u Silnice 66, naučí se, že opravdová radost ze života se neskryvá za cílovou rovinkou, ale na cestě k ní. Auta, s nimiž se během putování napříč Amerikou seznámí, mu ukáží, že na světě existují i důležitější věci než sláva, trofeje a sponzoři.

Mládeži přístupný

Předfilm: Koncert pro jednoho (animovaný, USA 2005) - podmanivý příběh děvčátka, které se s jedinou mincí v kapse vydá vyslovit své přání ke kašně na náměstí. Cestou však potká dvojici soupeřících muzikantů, kteří by její peníz raději viděli ve vlastním klobouku. Kdo nakonec v zápase o získání dívčiny pozornosti zvítězí?

sobota 9. prosince

19.30

Klik - život na dálkové ovládání

Komedie (USA 2006)

Michael má krásnou ženu a dvě skvělé děti, na něž však kvůli práci nemá čas. Jeho uspěchaný a frustrující život náhle změní experimentální dálkový ovladač, který se Michaelovi náhodou dostane do ruky a jímž může ovládat všechny elektronické přístroje ve svém okolí. Ovladač má však i jiné, překvapivější funkce, dokáže totiž ztlumit i štěkot psa či přetáčet Michaelovy hádky s manželkou. Fascinující a zároveň děsivá hračka nakonec začne ovládat i samotného Michaela... V hl. roli: A. Sandler.

Mládeži přístupný

Z historie

Panství Ferdinanda Bonaventury či stát ve státu?

Z rozsáhlého komplexu harrachovských majetků vytvořil Ferdinand Bonaventura z Harrachu dobře fungující celek, jakýsi stát ve státě nikoli nepodobný kdysi frýdlantské valdštejnské doméně. Kompaktní hospodářský prostor dokázal snadněji odolávat nepříznivým vlivům nevyrovnané doby plné válek, za nimiž stála snaha okolních států zmocnit se rakouského dědictví mladičké a zdánlivě bezbranné císařovny Marie Terezie, a dokázal zajistit jeho obyvatelům snadnější a bezpečnější život, než měli jinde. Nížinná harrachovská panství lidíovskónáměštské s českým Kumburkem tvořily zemědělské zázemí průmyslových horských a podhorských krajů severní Moravy, Orlických hor a Podkrkonoší. Náměšť například dodávala do Janovic obilí, slad, chmel a ryby, Janovice vracely neobyčejně kvalitní dobytek, plátno a železné nástroje či polotovary. Ferdinand tak dosáhl dokonale hospodářské výměny mezi nížinami a horskou oblastí, jež fungovala stále lépe a ve větším prostoru dál i po ztrátě Náměště a pokračovala až do druhé půle dvacátého století, kdy byla odchodem německého obyvatelstva a zánikem celých výrobních odvětví kontinuita eliminována a již nikdy v plné míře neobnovena.

Roku 1746 začal Harrach s parcelací panských dvorů a půdu odprodával poddaným, neboť pochopil podstatu nápadného rozdílu v úrovni hospodaření na vlastním soukromém a cizím panském majetku. Za důležitý prvek nutný pro dobrou správu panství považoval zevrubnou znalost situace. Začal proto též s dokonalým a neuvěřitelně přesným mapováním panství a zjišťováním kvality půdy, aby mohl spravedlivěji stanovit výši daní, ve shodě s panovnicí, jež za stejným účelem zřídila tzv. tereziánský katastr, který rovněž vycházel z poctivé kartografické práce na území celého mocnářství. Harrach úkolem pověřil významného kartografa Josefa Surgenta a s kopií výřezu jeho práce se můžeme seznámit v rýmařovském muzeu. Postupné mapování janovického panství (7 500 ha) trvalo čtyři a půl roku a bylo ukončeno mapou roku 1750, jež zachytila stav z roku 1747, jak je na ní uvedeno. Náměštské mapérské práce (1300 ha) se stihly za pouhou polovinu roku. Surgent si janovickou mapou vydělal 1200 zlatých. Dosud se zachovala celá a dobře zrestaurovaná v Okresním archivu Bruntál. Velká bohatě zdobená mapa sloužila správě a v menším provedení i hraběti. Je naprosto věrná a dokonale zachycuje stav barokní krajiny i zástavby, neboť hrabě vyžadoval i podrobné vyznačení všech panských, farních, měšťanských i poddanských staveb a výměrů půdy celolánků, pololánků, dokonce i zahrádek, domkářů a chalupníků včetně tradovaných historických míst, jež mnohdy upadla v zapomenutí. Například nápis „Locus ubi antea urbs ... Römerstadt“ (místo

starého města ... Rýmařova) na janovické mapě nám pomohl přesně lokovat předměstskou osadu ze 13. století na Bezručově ulici. Mnohdy na ní nalezneme i další místa dnes již neexistující či téměř neznatelná, např. tvrz Vestenhof, starý rýmařovský špitál, městské brány, stínadla, zapomenutou ederovskou rezidenci Vysoký dům na Bartákově, ale i řadu pomístních tratí, potoků i potůčků, močálů, mlýnských náhonů apod.

Bez významu pochopitelně nebyly ani zásadní změny v obsahu zemědělství.

Ferdinand Bonaventura Harrach

Vhodnější žito nahradilo starší převahu pšenice jednozrnky a ovsu a samozřejmě se podporovalo též pěstování lnu. Pro usnadnění obtížné práce snížil podhorským rolníkům o čtvrtinu roboty a v dalším omezení prací pokračoval dále již roku 1748 a znovu 1758. Roku 1748 se také snížila robota při všech vrchnostenských dvorech: Janovickém, Tvrzském (u tvrze Vestenhof), Horním i Hankštejnském, navíc umožnila vrchnost poddaným výkup z roboty, také Harrach tak předběhl nejen reformy josefínské, ale dokonce i změny z počátku vlády Františka Josefa I. Poslední tři dvory navíc pronajal. Příliš zbrklé řešení bolavého problému, který mnohde vedl roku 1775 k ohromné a ve svých důsledcích krvavé selské rebelii, však způsobilo nepředpokládané finanční ztráty, a tak Ferdinand Bonaventura u Janovického dvora reformu zastavil a jediný jej podržel ve své režii. Selské bouře se přesto janovického panství ani v nejmenším nedotkly, zdejší zemědělci neměli důvody. Dobytkářství dosáhlo v naší zemědělské oblasti dominantního postavení a využívalo také neohraničené prostory štatvané pastvy na jihovýchodních svazích Hrubého Jeseníku až po hřebeny, aniž by docházelo k výraznému poškození dřevin. Páslo se salašnickým způsobem, tj. na jaře pastevci vyhnali dobytek na horské

louky a teprve na podzim scházela blahobytně vyhlížející stáda do chlévů v podhůří. Stav zůstal zachován až po větší část druhé světové války, teprve na jejím konci vytačil pastvu vojenský zájem utajit dodnes ne zcela jasná vojenská zařízení na Pradědu a na plošině Vysoké hole. Na bohatém janovickém panství, jak to uchu dneska lahodí, se zvýšil tehdy počet obyvatel o celou třetinu. Městečko Rýmařov na vrchnost spoléhalo i při četných katastrofách a obvykle nalézalo alespoň částečnou pomoc od dobře hospodářícího, a tudíž bohatého vlastníka panství, zvláště když jej ochuzeně vpádem Prusů postihl roku 1765 veliký požár. Při neobyčejném nedostatku peněz opět pomohli jako už mnohokrát hrabě Ferdinand s chotí Růženu materiálem i penězi. Pomoc řádu německých rytířů, kteří nabídli Rýmařovským jako kamolomol impozantní ruiny Strálnu, byla sice jistě chvályhodná a svědčí o dobrých sousedských vztazích, ale z dnešního pohledu pro památku tragická. Rýmařované se bohužel činili.

Velkým problémem vysoké spotřeby dřeva spolu s jeho omezenou trvanlivostí bylo vždy topné dříví, jež představovalo až 90 % těžby, v menší míře těž dřevu, jež se káceno zprvu zcela volně a později bez velkých omezení na stavby dřevohlinitých staveb typického jeseníckého (či sudetského) domu na principu srubu a jeho časté opravy. Proto se Harrach snažil škodlivé plýtvání dřevem eliminovat jinými vhodnějšími a trvanlivějšími materiály, pálenými cihlami či podstatně častějšími sušenými vepřovicemi a jako první v rakouské monarchii se snažil na Rýmařovsku zavést výrobu cementu. Zahájil nejen zkoušky, ale i těžbu vápence. V roce 1767 se otevřel vápencový lom a v následujícím roce se zkušební rozjel i vápenka v jeho prostoru. Lámání kamene pokračovalo ještě roku 1771 a pokusy s výrobou cementu probíhaly paralelně v janušovské Staré slévárně ve speciální klenuté peci opatřené ocelovými deskami a vytápěné uhlíkem prachem. Surovinou k výrobě cementu byla směs vápenného slínu a jílu. První zkoušku provedli v srpnu 1767, ale po nezdaru musela být pec stržena a vystavěna další na dřevouhlíkový prach. Zkoušky s vypalováním probíhaly ještě téhož roku v září. Roku 1768 se stavěla pec znovu, ale se změněnou konstrukcí, a vytápěla se kamenným uhlím z Velkého Března v severních Čechách, aby se zvýšila výhřevnost. Zajímavé je, že vyzdění pece svědčí jednomu z rýmařovských hrnčírů. Jednalo se sice o průkopnický a nesporně správný, avšak marný pokus. Nemohl se zdařit, pokud se hrabě snažil využít domácí surovinu. Dostupný, ale krajně nekvalitní vápenec se nacházel na Janovicku v nevelkém množství na rozdíl od lepšího materiálu sovineckého lomu, který však patřil řádu německých rytířů.

Mgr. Jiří Karel

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času uzavřely Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské V těchto kategoriích:

► **poezie**

► **próza**

► **ilustrace**

Literární a výtvarná soutěž Marie Kodovské, kterou v lednu vyhlásily redakce Rýmařovského horizontu a Studentský klub SVČ, se 31. srpna uzavřela. V současné době byly vyhodnoceny příspěvky. Závěrečný literární večer, na kterém budou vyhlášeni vítězové všech tří kategorií, se

bude konat v sobotu 9. prosince v 15.00 v malém sále SVČ Rýmařov.

V letošním ročníku se v redakci Rýmařovského horizontu sešlo překvapivé množství soutěžních příspěvků, z nichž jsme v průběhu soutěže mohli otisknout pouze zlomek. Z nepřeborného

množství textů a výtvarných prací budeme proto čerpat i nadále. Naši čtenáři tak budou mít možnost seznamovat se s těmi nejzajímavějšími příspěvky i po ukončení soutěže. Příští ročník Literární a výtvarné soutěže Marie Kodovské bude vyhlášen v lednu 2008. ZN

próza

Michal Čagánek: Statistika

Zvykl jsem si každý večer obejít dům, zkontrolovat dveře, jestli je všude zamknuto, podívat se, jestli se někde zbytečně nesvítlí. Potom se vrátím do obývacího pokoje a vzbudím Marcelu, která usnula u televize. „Marcelko..., vstávej, jdeme spát.“ Marcela se usměje, opře se na loktech a se slovy: „To jsou vtipy,“ anebo dočista beze slov a jenom s mžikajícími víčky sebou plácne na gauč. Jindy jenom tak lehounce zavrní a začne si pod hlavou rovnat polštářek, jindy neudělá nic. Podle nálady. A také podle toho, jestli spí, anebo ne. Když spí, tak ji samozřejmě nebudím, pomalu ji podeberu rukama, přitisknu si ji k tělu a odnesu do ložnice. Musím se snažit. Padesát pět procent žen by si po šesti letech manželství své muže za

partnery na celý život znovu nevybralo. Alespoň statistiky to tvrdí.

Proč si je potom teda berou? Když si někoho beru, tak snad počítám s tím, že to není na rok, na šest nebo kolik let! Měli to udělat jako my s Marcelou. Nejdřív jsme se pokud možno co nejvíce poznali a teprve až pak, až jsme vyřešili všechny otázky týkající se vzájemných očekávání, plánů do budoucnosti, společného bydlení a podobně, tak teprve potom jsme začali uvažovat o tom, že bychom se mohli zít.

Takto přemýšlím obcházeje dům. Rozsvěcím světlo v garáži a přesvědčuji se, že jsou vrata bezpečně zavřená. Pohladím naši novou Škodu Fabii, Fábinku, jak říkávám, a pokračuji ke dveřím na zahradu.

Jsou odemknuté. Využívám toho, abych na chvíli vyšel ven. Nadechnu se nočního vzduchu. V korunách jabloní se třepetají hvězdy. Obličej mi zaplaví úsměv.

Nechám ho blikat na tváři a pomalu vystoupám po schodech do domu.

„Marcelko, vstávej, jdeme spát,“ řeknu své pokojně oddechující ženě. Když jenom tak lehounce zavrní, poznám, že chce do ložnice odnést v mém náručí.

Ležíme vedle sebe. Ticho. Ticho, že je slyšet vlastní dech. Klid, ze zahrady zní hlas cvrčka. A do toho ticha, hlasem noci samé, Marcelka něžně zašeptá: „Kájo ...“

A s novým výdechem: „Já ti musím ...“

„Já tebe taky, Marci,“ špitnu a drobným polibkem potvrdím svá slova.

Další den v práci

On (vedoucí, náhle vchází): „Tak co?“

Ona (Marcela, poplašeně vzhledne od písemností): „Co?“

On (pochybovačně): „Řeklas mu to?“

Ona (váhá): „Já? No, jo to. Ne.“

On (snaží se zakrýt podráždění): „Proč ne? Chceš se s ním vůbec ještě rozvést?! Miluješ mě!?“

Ona (má na krajíčku): „Chtěla jsem. Ale ten ...“ chystá se použít hrubé slovo, v poslední chvíli se ale ovládne a nahradí je neutrálním *on*, „... on mě vůbec neposlouchal.“

On (snaží se o smír): „Mám mu to říct já?“

Ona (polekaně): „To ne.“

On (ve stejném tónu): „Ale řekneš mu to?“

Ona (váhá): „Když on ... je na mě tak hodný.“

Chvilí je ticho a pak to začne.

On (zuří): „A já!? Já nejsem hodný!? Když ti kupuju drahé prstýnky a řetízky a přívěšky a - tak to jsem hodný, že! To jsem tvůj miláček!“

Pohledem vytlačí ze dveří sekretářku, nesoucí jakési dokumenty k podepsání, a pokračuje: „Nebo když jsem ti přidal (poznámka šeptem: „Ani *náměstek* nebere co ty, obyčejná ...“ nedořekne). Vozit tě po výletech, to by se ti líbilo, když tě člověk obskakuje,

ale abys pro změnu udělala něco ty pro něho ...!“

Ona (hlasitě pláče).

On (mlčky přihlíží, pak sykne): „Běž do prdele aj s - ,

A zabouchne dveře.

Domů přišla brzy. Dřív než on. To už se dlouho nestalo. Neptal se proč a sama nic neřekla. (Měl takovou radost!) Něco dělala. Nějaké nádobí, nějaké košile, pak byl večer, sedla si k televizi. Za chvíli už dřímala.

Ale řeknu mu to, slibovala si. Nejprve nad nádobím, pak u televize, i v tom snu, který se jí zdál. Probudila se právě na konec filmu. Napjatě poslouchala, jak při svém každodenním rituálu obchází dům, a nechala se v jeho náručí odnést do ložnice.

Tak teď, umínila si, když se uvelebil po jejím boku. Teď, anebo nikdy, *musím* mu to říct.

A tak se nadechla a řekla: „Kájo...“

Když zavrněl na znamení, že slyší, přidala: „Já ...“

„Já tebe taky, Marci,“ usmál se Karel z polospánku a tváří se ještě víc přitiskl k jejímu nahému rameni. Chudák si myslel, že mu chce vyznat lásku. Nejhorší na tom bylo, že to byla pravda.

LITERÁRNÍ ODPOLEDNE
a
VÝSTAVA VÝTVARNÝCH DĚL

při příležitosti
slavnostního vyhlášení výsledků

Literární a výtvarné soutěže
Marie Kodovské

9.12. Malý sál SVČ Rýmařov 15.00 hod.
hudební doprovod: **SIBÉRIJA**

Koncert v kostele archanděla Michaela potěšil příznivce duchovní hudby

Skutečnou lahůdku nabídl program kulturních akcí v Rýmařově v pondělí 13. listopadu. Pozornost milovníků krásné hudby se tentokrát obrátila k žánru, který se u nás provozuje poměrně zřídka - k duchovní hudbě. V kostele archanděla Michaela vystoupil Olomoucký komorní sbor, který v nastudování sbormistra Petra Šumníka uvedl rekviem Tomáše Luise de Victorii. Olomoucký komorní sbor vznikl v roce 1995 a zpočátku se orientoval na interpretaci pravoslavné duchovní hudby, později však do svého repertoáru zařadil i skladby vzešlé z prostředí západního křesťanství a hudbu světskou, a to z období pozdní gotiky, renesance, baroka, ale i 20. století. Sbor s velkým úspěchem vystupuje nejen v České republice, ale získal si publikum i v Německu, kde se mimo jiné podílel na provedení opery Carla Orffa *Carmina burana*. V Rýmařově jsem měli možnost sbor slyšet úplně poprvé, někteří z jeho členů jsou však i místním posluchačům dobře známí, např. Vladimír Stanzel či Jiří a Marcela Tauferovi, kteří z Rýmařova přímo pocházejí. Známou tvář je však i Markéta Večeřová, která je současně členkou Ensemble Damian, jehož několikrát uvedení neobarokních oper Víta Zouhara a Tomáše Hanzlíka jsme měli možnost zhlédnout v kapli V Li-

pkách. Stejně tak mohl být návštěvníkům koncertu povědomý Marcel Harvánek, který vystoupil s týměž tělesem v opeře *Endymio*. Příznivcům vážné hudby není neznámým ani sbormistr Petr Šumník, v současné době dirigent opery Moravského divadla v Olomouci a pedagog Janáčkovy konzervatoře v Ostravě.

Na programu vystoupení Olomouckého komorního sboru v rýmařovském michaelském kostele byla zádušní mše Tomáše Luise de Victorii *Missa pro defunctis*. Španělský skladatel přelomu 16. a 17. století, dominikán Tomáš Luis de Victoria, patří mezi význačné autory církevní hudby, je označován za završitele tzv. Římské školy a současně za pokračovatele díla o něco slavnějšího Giovannio Pierluigiho da Palestriny, od něž se však odlišuje výraznější dramatickou expresivností.

Rekviem *Missa pro defunctis* je dokladem Victoriova osobitého stylu, ovlivněného vřelým náboženským mysticismem. Pozorného posluchače zaujme zvláště nápadná polarita mezi texty stojícími na počátku a konci skladby. V úvodu zazní zhudebnění části starozákonní knihy Job, plné nářku nad trpkým lidským osudem, zatímco závěrečný radostný chorál *In paradisum* čerpá naději

z novozákonní zvěsti o vzkříšeném Lazarovi a věčném životu. Zajímavostí tohoto uvedení Victoriova rekviem je fakt, že dokládá podobu mše v autorově době, tedy hluboko před II. vatikánským koncillem. Její součástí je tudíž i proslulá sekvence *Dies irae*, kterou v pokoncilních kompozicích již postrádáme, a také pasáže, v nichž Victoria využil gregoriánské chorály. Další zajímavostí, tentokrát související přímo s Olomouckým komorním sborem, je skutečnost, že Victoriova *Missa pro defunctis* zazněla v jeho provedení při zádušní mši za zesnulého Jana Pavla II. v olomouckém chrámu sv. Václava v dubnu 2005.

Smíme-li posoudit alespoň z laic-

kého pohledu interpretaci Victoriovy smuteční mše, či spíše zprostředkovat zážitek z ní, lze beze studu použít slovo povznášející. Victoriova sugestivní hudba v precizním provedení smíšeného sboru, umocněná autentickým prostředím katolického kostela, pronikla dokonale nejen do chrámového prostoru, ale i do tělesných schránek posluchačů a všeho, co v nich doufáme, že je ukryto. Ač lidé moderní éry, mnohdy i jiné (ne)víry, cítíme se být pod dojmem této hudby stejně jako lidé Victoriovy doby jen niternými bytostmi, vystavenými čemusi mnohem většímu a dokonalejšímu, co nás přesahuje a odpoutává od přizemních starostí všedního života.

ZV

Pozvánka na koncert

Koncert vynikající alternativní skupiny **FRU FRU** z Třebíče se skvělým instrumentalistou a zpěvákem Václavem Bartošem (ex Pluto P. Fajta) a bubeníkem Milošem Dvořáčkem (známý především z koncertů V. Václavka nebo Ivy Bittové). Dále vystoupí zajímavá skupina **TWO MEN WHOSE LOVE'S MUSIC** ze Zábřehu na Moravě a **TRAVINY JAS** z Olomouce.

Kde? Restaurace ERNA Rýmařov

Kdy? 2. prosince 2006 v 19 hodin

Vstupné: 90 Kč

Příjemný hudební zážitek!

R. Karel

Obrázek 4.1: Sluchový orgán.

KAUFLANT
alternative punk kopřivnice

NAARDEN
alternative punk jeseník

MASO
alternative z lesa i města brno

KANAVA
poppunk rýmařov

Rýmařov 25. 11. - Velký sál SVČ
start: 20.00 vstupné: 60,-

svč ZIGI EIL Lenergia.cz Ustavařské kapely

Kam na výlet

Do města zeleně a brány Jeseníků

Když se krátí dny a v pozdním podzimu zdejší lesy a hory nelákají k dlouhým vycházkám, můžeme si ještě udělat výlet do „teplejších“ krajů, který bude více zaměřen na kulturní a historické zajímavosti. K takovým místům patří i město Šumperk se svým nejbližším okolím, město zeleně a brána Jeseníků, jak o něm říkají jeho obyvatelé.

Šumperk, který je otevřen na jihu přílivu teplého vzduchu z úrodných rovin Hané a Hornomoravského úvalu, obklopují z dalších tří světových stran vrchy a kopce Hanušovické vrchoviny. Na západě se nad městem vypíná vrch Háj (631 m n. m.), dříve nazývaný Senová, na jehož vrcholu stojí rozhledna, obnovená v 90. letech minulého století. Na severozápadě, mezi Bratrušovem a Rapotínem, dosahuje táhlý hřeben výšky 675 - 689 m dvojvrcholem Městské skály, od jejichž vrcholového dřevěného altánu jsou daleké rozhledy. Na severovýchodě a východě se zvedají vrchy s výškou 700 - 955 m n. m. (Kamenný vrch 955 m n. m.). Nejbližší „tisícovky“ jsou od města vzdušnou čarou vzdáleny necelých 15 km - na hřebenovce nad Skřítkem je nejbliže z nich hora Ztracených skal (1151 m n. m.).

Město Šumperk, jímž protéká řeka Desná, leží ve stejné severní zeměpisné šířce jako Rýmařov, ale svou nadmořskou výškou 330 m s výše popsaným okolím odedávna nabízelo svým obyvatelům mnohem příznivější životní podmínky než Rýmařov. Ty měly vliv nejen na zemědělství, ale i na průmysl, a tak přinášely dostatek prostředků majitelům továren a statků i do městské pokladny. To se pochopitelně projevilo i na vzhledu města, v němž je dnes možno vidět mnoho architektonicky zajímavých budov, většinou obklopených zelení.

Nejvíce historických zajímavostí lze zhlédnout na náměstí Míru a v jeho blízkém

okolí, kde se mimo jiné nacházejí i zbytky starých městských hradeb, farní kostel sv. Jana Křtitele či klášterní kostel Zvěstování Panny Marie; na náměstí najdeme i novorenesanční radnici a klasicistní a empírové měšťanské domy. Pokud se od vlakového nádraží necháme vést zelenou turistickou značkou, která míří přes město k Městským skalám, půjdeme ve zdejších nedalekých sádech kolem muzea, jehož budova byla dříve součástí hospodářských budov tzv.

Pavlinína dvora. Značka pak překračuje Hlavní třídu s výstavnými budovami obchodů a Městského divadla Šumperk. Průchodem po značce dojdeme k bývalému hřbitovnímu kostelu sv. Barbory - hřbitov sám byl zrušen a upraven na městské sady. O něco dále si pak na budově průmyslové školy můžeme všimnout posmrtné masky

upáleného bývalého žáka zdejší školy Jana Zajíce, kterou zhotovil Olbram Zoubek.

Šumperk je pěkné město, zajímavostí zde najdeme více. Ti, kdo jezdívali na různé koncerty, znají Dům kultury s navazujícími galeriemi v okolních sádech, rozhodně však stojí za prohlídku zdejší vlastivědné muzeum, jehož návštěvu bychom neměli opomenout. Toho, kdo bude mít zájem o občerstvení, možná překvapí i asijská restaurace nedaleko nádraží.

Klub českých turistů již před více než 15 lety vyznačil kolem města turistické okruhy. Jsou dva - Turistický okruh zdraví je 7 km dlouhý a označen modrým psaníčkem. Je veden jak městskou zástavbou vilových čtvrtí, tak zalesněným okolím s výhledy na Jeseníky i město. Je na něm instalována řada oddechových míst a je určen spíše pro rodinné vycházky. Červeným psaníčkem je vyznačen druhý okruh - Turistický okruh zdatnosti, který je veden spíše po obvodu města v délce 30 km a dovede nás třeba k rozhledně na Háji, do Nového Malína nebo k zámku v sousedním Třemešku a jeho starobylým rybníkům. Vede i kolem letiště Aeroklubu Šumperk a k dalším zajímavostem. Oba okruhy spojuje vzájemně i s městem řada pásových turistických značek. Celé okruhy nebo jejich části je však lépe absolvovat v období od jara do podzimu, kdy lze navázat na další značené cesty do vzdálenějšího okolí; zdatní turisté tak mohou dojít třeba až do Rýmařova. Tento výlet může být jak impulsem k zahánění podzimních depresivních nálad, tak k protažení těla a k poučení.

Informace: Mapy KČT Hrubý Jeseník a Králický Sněžník, Orientační plán Šumperku, turistický průvodce Jeseníky, Průvodce Šumpersko, Jeseníky, vydal Kletr.

Za KČT Rýmařov
Hana Kašparová

Úsměvně

Z rad paní Magdaleny

Dostala se mi do rukou nedávno kuchařka, tedy kniha. A to ne ledajaká. Její autorkou je Magdalena Dobromila Rettigová. Chtěla jsem se podívat, jak ona zpracovávala dýni. Ale ouha, nikde ani zmínka o dýni či tykvi. Detektivně jsem zapátrala v obsahu a už to mám! Pro autorku naší první česky psané kuchařky je to TUREK!

Tak dobře, návod získám na straně 139, je to vcelku jednoduché. Nebylo však jednoduché odtrhnout se od zažloutlé knihy. Je to dobrá četba, její rady jsou perfektní. Už se ani nedivím, že se kuchařky umísťují na předních místech v počtu prodaných výtisků.

Začetla jsem se do úvodu. Cituji: „Jest mnoho žen, jichž první starostí každého rána bývá: Bože, co dnes mám zase vařit? Takové staros-

ti mívají jen ženy bezmyšlenkovité, neb správná hospodyňka svůj pořad jídel na týden, ba i celý měsíc má mít stanovený. I ta nejlepší pečeně, často používaná, se přejí. Sem tam snese každý muž i ten nenáviděný šklubánek a opovrhovanou kaši.“

A dále Magdalena Dobromila uvádí: „Při dnešní neobyčejné drahotě každá hospodyně počítati musí s každým krejcarem, a je-li vaření uměním, vyjítí v domácnosti s vyhozeným penízem jest opravdu největším uměním.“

Měla jistě pravdu, ta naše nejkuchařtější kuchařka. Vzpomněla jsem si na ni, když jsem mýjela popelnici, ze které vykukovaly celé rohlíky a půlka vánočky. Každý rohlík kromě lidské práce = 8 klásků pšenice. Paní Magdaleno, že z toho mohla být parádní strouhanka? (S)

Akce hradu Sovince

Malé ohlédnutí za Hofmistrovou závětí

V sobotu 28. října se naposledy v tomto roce otevřely brány hradu Sovince, aby na akci s příznačným názvem Hofmistrova závětí organizátoři přivítali poslední návštěvníky letošní hradní sezóny. Byly pro ně připraveny netradiční prohlídky hradu a hradních zákoutí a průchod hradem spojený se vstupem do hradního sklepení a mučírny. Prohlídka byla doplněna šermířskými scénkami, středověkou hudbou, ukázkou výcviku mušketýřů, ohňové ekvilibristiky v hradním sklepení a divadelními pověstmi vztahujícími se k hradu. Prohlídková trasa trvala asi sedmdesát minut a vzhledem k tomu, že panovalo poměrně pěkné počasí, byl o ni neobyčejný zájem. Prohlídky se konaly každých 20 - 30 minut a průvodci téměř neměli chvíli na oddech. Hrad byl otevřen od 9 do 17 hodin a během

této doby jej ve dvaatřiceti prohlídkách navštívilo 1382 platících návštěvníků. Na jednu prohlídku připadlo tedy asi třiačtyřicet návštěvníků.

A jak hodnotí celou uplynulou sezónu purkrabí hradu Sovince Zdeněk Zedek alias Mlok?

„Tato sezóna je z našeho pohledu jedna z historicky nejúspěšnějších. Na co jsme letos sáhli, to se v podstatě podařilo. Zaznamenali jsme asi o 13 % vyšší návštěvnost hradu a současně větší spokojenost návštěvníků,“

zhodnotil ve stručnosti uplynulou sezónu Zdeněk Zedek. Od začátku letošní sezóny k 1. září 2006 dosáhl celkový počet návštěvníků hradu Sovince 52 tisíc. Z toho na sedm akcí připravených organizátory přišlo sedm tisíc lidí.

Purkrabí Zedek oděn ve stylový kostým rytíře s ledabyly nasazenou parukou po očku vyhlíží, kdy se objeví další výprava, aby mohl odehrát jednu ze svých nesčetných rolí: „Jsem smrdutý, odporový, opilý rytíř, který lidem krade drobnáky, a pak na to doplatím životem, protože mě propíchne můj kolega rytíř,“ svěčuje se s posláním své herecké role purkrabí hradu Sovince.

A co plánují organizátoři akcí na Sovinci pro příští rok? „Nějaké nápady se již hlavou honí, ale určitá závazná rozhodnutí padnou

teprve na listopadové valné hromadě,“ doplnil purkrabí Zedek s tím, že příští sezóna se ponese v podobném duchu jako ta letošní, i když připustil určité zajímavé inovace.

Další výprava již směřuje k nám do středu hradního nádvoří na prohlídku a my se s přáním úspěšné sezóny hradu Sovince 2007 loučíme. JiKo

Seriál

Nebojte se první pomoci (21. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Úrazy vyžadující speciální postupy - Termická poškození

Lidský organismus může být poškozen účinkem vysokých teplot i působením chladu. Tato poškození můžeme rozdělit na celková a lokální. K celkovým poškozením teplem patří úpal a úžeh, k lokálním

popáleniny. K celkovým poškozením chladem řadíme podchlazení, k lokálním omrzliny. Lokální a celková termická poškození se mohou kombinovat.

Popálení

Přímé poškození plamenem, horkou tekutinou nebo hmotou. Závažnost lokálního poškození závisí na hloubce, závažnost celkového poškození závisí na ploše.

Příčiny: - požár, vzplanutí oděvu, opaření, kontakt s horkou plochou.

Příznaky: - zarudnutí kůže s tvorbou puchýřů u povrchnějšího postižení;
- bělavě šedá kůže u hlubšího postižení.

Čím je zraněný ohrožen?

Časným úmrtím v důsledku šoku, pozdním úmrtím v důsledku infekčních komplikací, ztrátou funkce zjizvených končetin.

Postup první pomoci:

Uhašení hořícího oděvu zamezením přístupu vzduchu (poslouží deka, koulení po zemi). Chlazení popálených ploch studenou vodou. Končetiny lze ponořit do vhodné nádoby, při postižení trupu je nevhodnější studená sprcha. Pokud je zraněný při vědomí, může dostat pít.

Popálené plochy se snažíme sterilně krýt. Nejvhodnější je přežehlený ručník či prostěradlo.

Čeho chceme docílit?

Odvrácení šoku, minimalizace druhotných poškození.

Důležité je respektovat požadavek na sterilitu, popálenina je totiž živnou půdou pro bakterie. Na popálené plochy nepatří sádlo, bílek ani masti. Spálená místa při první pomoci kryjeme vzdušně, krytí přikládáme jako deku. Ke chlazení popálených ploch nepoužíváme led, neboť hrozí následné omrznutí. Postižený po inhalaci horkých par a kouřových plynů patří vždy k lékaři - hrozí mu otok a neprůchodnost dýchacích cest.

Popálení třetiny tělesného povrchu ohrožuje život, popálení dvou třetin se zpravidla nepřežívá.

MUDr. Juljo Hasík
(Nebojte se první pomoci)

Prostor pro podnikatele a firmy

V Karlově vzniká moderní lyžařský areál

Rýmařovsko je v očích místních lidí i širší veřejnosti stále ještě málo rozvinutou, chudou oblastí s vysokou mírou nezaměstnanosti, poničenými komunikacemi, omezenými možnostmi kulturního a společenského využití a řadou dalších nevýhod regionu vzdáleného od větších center, ale i s jedním velkým potenciálem - s horami. Relativně čistá příroda Jeseníků a vhodné klimatické podmínky nabízejí především v zimě velkou příležitost pro cestovní ruch. Ne náhodou je právě zimní turistika považována za obrovskou šanci pro hospodářský rozvoj celých Jeseníků, včetně mikroregionu Rýmařovska.

Jen několik kilometrů od Rýmařova leží jedno z největších jeseníckých center zimních sportů, místní část Malé Morávky Karlov pod Pradědem. Karlov byl založen kolem roku 1680 jako osada dřevařů dodávajících topivo železárnám v sousední Malé Morávce. Dnes obec využívá bohatství zalesněných horských svahů jinak. Na jejím území a v přilehlém okolí se nachází přes deset různě náročných sjezdovek s šestnácti vleků a ne-

nových investorů může dále rozvíjet. Aktuální novinkou nadcházející zimní sezóny je vznik moderního lyžařského areálu naproti hotelu Praděd, který zde budouje společnost SKI Karlov, s. r. o. Dvě třetiny obchodního podílu společnosti vlastní akcionář KATR, a. s., Stará Ves, který je zároveň ručitelem celého díla.

Společnost KATR, která se zabývá těžbou dřeva, využívá své nezalesněné pozemky k pěstování krmiva pro koně. Svažité pozemky uprostřed Karlova však skýtají i jiné možnosti využití, např. pro výstavbu vleků, které by rozšířily nabídku zdejších zimních sportovišť. Ing. František Příkaský a Josef Hama se proto spojili s majitelem sousedních pozemků Ivo Konečným a založili společnost SKI Karlov, s. r. o., jejímž hlavním cílem je vytvořit v Karlově nový, moderní lyžařský areál.

Byla vytvořena kompletní studie rozsáhlého sportovního areálu, která se po etapách realizuje. První etapa - výstavba dvou nových vleků ve svahu naproti hotelu Praděd - nyní spěje ke konci. V prosinci letošního roku by

ře převážet pomocí teleskopických tyčí, a to už od silnice, která vede pod svahem. „*Dosud museli lyžaři část kopce vyšlapat sami. Teď se můžou svést už od silnice vlekem,*“ popisuje výhodu nového vleku Pavel Švrlanský, vedoucí provozu SKI Karlov, s. r. o.

První etapa projektu trvala celé dva roky, podle slov Ing. Františka Příkaského bylo nejzdolavější vyřizování všech úředních náležitostí a povolení. Celý projekt musel být také zhodnocen z hlediska vlivu stavby na životní prostředí. Areál byl navíc naprojektován jako moderní sportoviště schopné provozu po celý den, i po setmění (svahy budou osvětleny), s kvalitním povrchem nezávislým na výkyvech počasí. Jeho součástí je pět sněžných děl a čerpací stanice, která stojí v sousedství hotelu Praděd a bude pro účely umělého zasnežování čerpat vodu z řeky Moravice. Není bez zajímavosti, že společnost SKI Karlov, s. r. o., pořídila odhlučňené verze sněžných děl, aby nebyl při jejich provozu vytvářen nadměrný hluk. Součástí technického vybavení areálu bude také rolba Käsbohrer Pisten Bully 300 a sněžný skútr, který společnost zakoupila s dotací programu Leader +.

Dva nově budované vleků společností SKI Karlov, s. r. o., mají kapacitu celkem 1900 osob/hod. a díky charakteru přilehlých svahů umožní lyžařům vybrat si ze tří různě náročných tras. Celková délka sjezdovek přitom přesahuje jeden kilometr. O aktuální povětrnostní situaci, teplotě vzduchu a výšce sněhu bude zájemce od začátku prosince informovat nepřetržitý servis na inter-

netových stránkách www.skikarlov.cz, do areálu bude možno nahlédnout i webovou kamerou.

Vznik areálu je příležitostí nejen pro samotné lyžaře. Pro letošní sezónu vzniklo deset nových pracovních míst, v konečné fázi může projekt nabídnout až 30 převážně sezónních pracovních příležitostí. Jak říká Ing. František Příkaský, výstavba nového lyžařského areálu je šancí i pro provozovatele dalších služeb. V dosahu areálu je jeden hotel, tři restaurace a tři bufety, z toho jeden na horní stanici vleku. Počítá se i s provozem lyžařské a snowboardové školy, půjčovnou sportovního vybavení atd. Kvůli zlepšení dopravní dostupnosti lyžařského centra v Karlově byla s firmou Connex Morava dojednána změna v jízdních řádech autobusů z Krnova, Olomouce a Ostravy. O víkendech a jarmích prázdninách bude přímo u areálu SKI Karlov zastavovat autobus. Objem investic do první etapy projektu společnosti SKI Karlov, s. r. o., činí cca 30 milionů korun. Společníci mají ovšem v plánu lyžařský areál dále rozšiřovat a rozvíjet. V rámci druhé etapy by měla být vybudována u hotelu Praděd čtyřsedačková lanovka s kapacitou 2400 osob/hod., případně vlek na další sjezdovce - u školy. Třetí etapa počítá s výstavbou sedačkové lanovky u školy a vybavením třetího areálu - Minervy. V zájmu společnosti SKI Karlov, s. r. o., je také vypracování studie letního využití minimálně jednoho ze tří areálů (např. vybudování rozhledny, bobové dráhy apod.) Celkový objem investic by měl dosáhnout cca 200 milionů korun a s jeho dokončením se počítá do osmi až deseti let. ZN

sčtené množství běžeckých tratí, turistických stezek a cyklotras. Se zimní i letní turistikou souvisí i poměrně rozvinutý systém stravovacích a ubytovacích služeb. Příznivci sjezdového lyžování a snowboardingu si mohou díky zavedenému jednotnému odbavovacímu systému volně vybírat náročnost sjezdovky prostřednictvím jediného skipasu.

Karlov pod Pradědem má tedy turistům, zvláště milovníkům zimních sportů, už co nabídnout. Jeho zázemí se však se vstupem

měl být nový areál uveden do zkušebního provozu.

Ve svahu u hotelu Praděd v současné chvíli stojí celkem tři vleků. Jeden vlastní a provozuje nájemce pozemků SK Jantar Opava, další dva, pod názvy U Jantaru a U Pradědu, se dokončují tak, aby mohly být od počátku prosince zkušebně spuštěny. Dodavatelem stavby je renomovaná firma Markid Trutnov, s. r. o., která provozuje několik vleků v Krkonoších. Vlek U Jantaru je kotvový, vlek U Pradědu bude lyža-

890727 Olomouc-Rýmařov-M.Morávka,Karlov-M.Morávka,Ovčárna točna SKIBUS

Platí od 10.prosince 2006 do 8.prosince 2007

Převahu zajišťuje : Connex Morava a.s., Vítkovická 3056/2, 702 00 Ostrava - M.Ostrava, (prov.Olomouc, Rolsberská 66, tel.585108111,fax 585313880)

Table with columns for km, TČ, and departure/arrival times. It lists routes from Olomouc,aut.nádr. to Malá Morávka,Ovčárna točna.

nejezdí od 10.12.06 do 24.12.06, od 19.3.07 do 8.12.07, jede také 27.12.06, 28.12.06, 29.12.06, 12.3.07, 13.3.07, 14.3.07, 15.3.07, 16.3.07

jede v sobotu jede v neděli a ve státem uznané svátky

Na lince platí tarif vyhlášený Connex Morava a.s. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny ve vozidlech na lince.

850864 Krnov-Malá Morávka,Karlov-Malá Morávka,Ovčárna točna

Platí od 10. prosince 2006 do 8. prosince 2007

Převahu zajišťuje : Connex Morava a.s., Ostrava - Moravská Ostrava, Vítkovická 3056/2,PSČ 702 00, (prov.Bruntál, Žlutý kopec 23, tel.554 711 571,fax 554 716 320)

Table with columns for km, TČ, and departure/arrival times. It lists routes from Krnov,aut.st. to Malá Morávka,Ovčárna točna.

jede od 23.12.06 do 9.4.07

spoj jede po jiné trase

Na lince platí tarif vyhlášený Connex Morava a.s. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny ve vozidlech na lince.

Místenku do skibusu lze zakoupit prostřednictvím internetu na adrese rez.connexmorava.cz nebo v síti smluvních prodejců.

910129 Ostrava-Opava-Bruntál-Malá Morávka-Karlov-Malá Morávka-Hvězda-Ovčárna SKIBUS

Platí od 10.12.2006 do 8.12.2007

Převahu zajišťuje : Connex Morava a.s., Ostrava - Moravská Ostrava, Vítkovická 3056/2,PSČ 702 00, (prov.Ostrava, Vítkovická 5, tel.596 625 173,fax 596 623 539)

Table with columns for km, TČ, and departure/arrival times. It lists routes from Ostrava,ÚAN to Malá Morávka,Ovčárna točna.

jede od 25.12.06 do 18.3.07, nejezdí 31.12.06, 1.1.07

jede od 27.12.06 do 29.12.06, od 5.2.07 do 9.2.07, od 12.3.07 do 16.3.07

jede v sobotu jede v neděli a ve státem uznané svátky

jede v pracovních dnech

Na lince platí tarif vyhlášený Connex Morava a.s. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny ve vozidlech na lince.

Místenku do skibusu lze zakoupit prostřednictvím internetu na adrese rez.connexmorava.cz nebo v síti smluvních prodejců.

Užitečná informace

Bezpečné užití zemního plynu

1. Co dělat, když ucítím plyn?

Zemní plyn je přírodní plyn lehčí než vzduch, který nezapáchá, není jedovatý a neškodné jsou i jeho zplodiny - především pára a oxid uhličitý. Kvůli jeho bezpečné distribuci a použití se provádí tzv.

SEVEROMORAVSKÉ SDRUŽENÍ
PRO ZEMNÍ PLYN

odorizace, což je **umělé obohacení zemního plynu látkou** či směsí látek, **odorantem**, s **mimořádně intenzivním a charakteristickým zápachem**, aby již při jednoprocenní koncentraci zemního plynu ve vzduchu byl signalizován jeho únik.

Jak zjistíme sami, že dochází k unikání zemního plynu?

Při větším úniku poměrně snadno, čichem, případně sluchem. Pokud je únik menší a nejsme si jisti, zda a kde k němu dochází, **potíráme podezřelá místa mýdlovou vodou**, netěsnost se pak projeví tvorbou bublinek v místě úniku. A teď jedna zásada - k vyhledávání místa úniku **nesmíme nikdy použít otevřený oheň!**

Co dělat, když zemní plyn uniká?

V případě zjištění úniku plynu nebo podezření na jeho únik je

třeba neprodleně zavolat na **linku 1239 Pohotovostní služby Severomoravské plynárenské, a. s.**, a dále provést tato bezpečnostní opatření:

- * **Uzavřít hlavní uzávěr plynu, příp. uhasit všechny plameny v objektu!**
- * **Zajistit co nejsilnější odvětrání prostoru!**
- * **Nepoužívat otevřený oheň, nekouřit!**
- * **Vypnout hlavní přívod elektřiny do objektu!**
- * **Nemanipulovat s elektrickými spotřebiči, nevytahovat je ze zástrček!**
- * **Nepoužívat spotřebiče s bateriovým napájením (zvonky, mobilní telefony)!**
- * **Nepoužívat výtah!**
- * **Varovat ostatní obyvatele a urychleně opustit budovu!**
- * **U nepřístupných prostor uvědomit policii a hasiče!**
- * **Zpřístupnit místo úniku pro pohotovostní a poruchovou službu!**

Důležitá telefonní čísla:

Pohotovostní služba Severomoravské plynárenské, a. s.
..... **1239**
Hasičský záchranný sbor:
..... **150**
Záchranná služba: **155**
Policie ČR: **158**

Téma příště:

Bezpečnost při distribuci ZP

Zajímavost

Evropská databanka zprovoznila poptávkovou službu

Evropská databanka (EDB), přední tuzemská informační agentura, oznamuje, že zprovoznila nejen pro své klienty novou poptávkovou službu. Zpracování, zveřejnění i distribuce poptávek konkrétním firmám přitom bude pro poptávající i dodavatele zdarma. Nová služba tak představuje přidanou hodnotu současného portfolia služeb EDB.

„Evropská databanka byla se svojí telefonickou informační službou vždy velmi blízko tomuto způsobu komunikace mezi zákazníkem a poskytovatelem služeb. Je pravdou, že tato služba byla vnímána především jako služba informační (obdoba dříve známého čísla INFORMACE 120). Stále více se však mezi dotazy po firmách a kontaktech na ně začaly prosazovat dotazy, za kterými byla primárně cítit poptávka nikoli po konkrétní firmě, ale spíše poptávka po nějaké službě či výrobku, přičemž poptávajícím ani tak nezáleželo na tom, která firma vyhoví jeho požadavku,“ přiblížil motivaci zavedení služby ředitel Evropské databanky Luděk Zdražil.

Na telefonické lince INFOTEL 14 000 mají nyní domácí i firemní uživatelé možnost sdělit operátorce svou poptávku. Ta je bezprostředně po zavolání zpracována, a to do dvou komunikačních kanálů. Jedním z nich je operátorský výběr firem, které by mohly svou nabídkou poptávku uspokojit, a těm je bezprostředně zaslána e-mailem podrobná informace s identifikací poptávky (předmět poptávky, obchod-

ní kontakty, podrobnější specifikace). Druhým komunikačním kanálem je umístění poptávky na web Evropské databanky www.edb.cz, a to až na úrovni nahraného zvukového záznamu, pokud si to poptávající přeje. Nová služba EDB má silné zázemí. Kromě know-how společnosti, která působí na trhu již více než 15 let, internetové podpory a mediálně známé a populární služby Infotel 14 000 za ní stojí také profesionální call centrum s kapacitou až 500 člověkohodin operátorské služby denně a v neposlední řadě kvalitní databáze poskytovatelů služeb. „Při posuzování kvality databází přitom považují za klíčovou zejména schopnost poskytovatele udržet je trvale v aktuálním stavu. V případě Evropské databanky databázi spravuje celorepubliková síť 80 pracovníků v terénu, kteří mapují trh firem a denně provádějí její aktualizace,“ dodal Luděk Zdražil.

Formulář poptávkové služby je k dispozici na internetu na adrese: <http://www.edb.cz/popForm.aspx>.

Evropská databanka je soukromá informační agentura, která byla založena v roce 1991. Se svými partnery v jednotlivých regionech České republiky trvale provozuje informační služby o podnikatelských subjektech, zpracovává informace o jejich výrobcích, službách a podnikatelských aktivitách. Kompletní profil Evropské databanky naleznete na: www.edb.cz.

Mirka Jechová, executive manager,
Evropská databanka, a. s.

Hlídejte si své předsudky!

Celostátní mediální kampaň proti předsudkům byla zahájena v říjnu tohoto roku. Do 19. listopadu trvá její první část, během níž vysílají Česká televize a vybraná kina spot a realizuje se hlavní část výlepu plakátů. V další fázi kampaně bude nejdůležitější provoz internetových stránek www.predsudky.cz, vysílání spotu ve vybraných kinech a pokračování v mediální prezentaci kampaně zejména v tisku. Cílem kampaně je zpochybnit tradované předsudky spojené s různými skupinami obyvatel a její cílovou skupinou jsou zejména mladí lidé, které mohou takové předsudky ovlivňovat.

Kampaň je dílem společnosti Partners Czech, obecně prospěšné společnosti, která v současné době realizuje mezinárodní čtyřletý Program romské integrace (2003 - 2007) za finanční podpory Agentury Spojených států pro mezinárodní rozvoj (USAID). Scénáře spotů napsal americký publicista Richard Herstek, jejich produkci zajistila

společnost Punk Film (www.punkfilm.cz), fotografie vytvořil Tomáš Třeštík a agentura d.code (www.dcode.cz) se postarala o zpra-

cování tiskové části kampaně a výrobu internetových stránek.

Všichni spolupracující se na kampani podíleli z velké části dobrovolnickou prací a díky tomu byla kampaň realizována s minimálními náklady.

Program romské integrace je v letech 2003 - 2007 realizován v devíti lokalitách v České republice, v Maďarsku a na Slovensku a nyní spěje ke svému závěru. V České republice program probíhá v Pardubicích, Chomutově a Bruntále. Předpokladem úspěchu je spolupráce místní samosprávy, neziskového sektoru, zástupců romské menšiny, poskytovatelů sociálních služeb, škol a dalších vzdělávacích institucí, policie i podnikatelského sektoru při zjišťování potřeb obce, vytváření strategií pro řešení naléhavých sociálních otázek a pro realizaci konkrétních projektů, z nichž některé jsou podporovány v grantovém řízení programu.

David Ruiz Crespo, Partners-Czech, o. p. s.

NABÍDKA PRÁCE

nabízíme nová pracovní místa v oboru

STOLAŘ

nabízíme:

- pevnou pracovní dobu
- možnost zaučení
- základní plat 10 000,-
- + odměny, příplatky

požadujeme:

- manuální zručnost
(výuční list není podmínkou)
- zodpovědný přístup
- nástup možný ihned

lenus-rojana, s. r. o.

třída Hrdinů 55, Rýmařov

tel.: 554 231 111, 554 231 121

www.rojana.cz info@rojana.cz

přijme řidiče pro mezinárodní kamionovou dopravu

Požadujeme:

- minimálně tříletou praxi v oboru MKD
- poctivé jednání

Nabízíme:

- dobré platové podmínky
- pracovní zařazení na místo střídače s perspektivou přidělení vozidla

Nástup možný ihned

Kontakt:

Stanislav Juřena, tel.: 554 703 460 (7.00 - 16.00)

Jaromír REPÁŇ

STAVEBNINY - BAZAR

Žižkova 340/13, Rýmařov

Mobil: 605 335 933

Prodej veškerého stavebního materiálu

- ZATEPLOVACÍ SYSTÉMY STOMIX, TERANOVA A JINÉ
- DLAŽBY, OBKLADY, SILIKONY, SPÁROVACÍ HMOTY
- UNI MALTY A UNI LEPY, UNIVERZÁLNÍ MALTY A LEPIDLA
- AUTORIZOVANÝ PRODEJCE FIRMY DEN BRAVEN

Na základě objednávky nebo skladem.

BAZAR

PRODEJ
A VÝKUP STAVEBNÍHO
I JINÉHO MATERIÁLU
- STROJE, NÁSTROJE,
LEŠENÍ A DALŠÍ
PRŮMYSLOVÉ ZBOŽÍ

VÝHODNÉ CENY !!!

!!! MOTORISTÉ POZOR !!!

Firma Stanislav Juřena STANSPEJ zve do nového pneuservisů pro osobní i nákladní vozidla

- při zakoupení 4 ks pneu
- 1 ks zdarma
- ceny pneu již od 800 Kč/ks
- digitální vyvažovačka Sicam
- zvedání vozidel vzduchovým zvedákem Sicam

Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov

Provozní doba:
Po - Pá 8⁰⁰ - 16⁰⁰

Sport

Rýmařovští volejbalisté dosáhli na bronz

V sobotu 18. listopadu se konal v tělocvičně Základní školy Rýmařov na Národní ulici 29. ročník mezinárodního volejbalového turnaje mužů, který každoročně pořádá k státnímu svátku 17. listopadu Střední škola Rýmařov společně s Tělovýchovnou jednotou Jiskra Rýmařov.

Turnaje se zúčastnilo šest družstev z Bruntálu, Moravského Berouna, Břidličné, Rýmařova, ale také ze sousedního polského Ozimku a slovenských Krompach. Sportovní výkony jednotlivých

národních partnerskou spoluprací města Rýmařova.

Po vyrovnaných zápasech získalo 1. místo družstvo hráčů z Břidličné, na 2. místě skončilo družstvo z Bruntálu a **3. místo obsadili hráči z Rýmařova**. Čtvrtí skončili volejbalisté z Krompach, 5. místo patřilo družstvu mužů z Ozimku a na 6. místě se umístilo družstvo Moravského Berouna. Diplomy a ceny předával společně s organizátory také místostarosta Rýmařova Ing. Jaroslav Kala.

vých družstev byly vskutku velmi vyrovnané, svědčí o tom výsledná skóre v níže uvedené tabulce. Ve čtyřech zápasech hráči remizovali: družstvo Krompach s družstvem Bruntálu, hráči Ozimku s hráči Krompach, nerozhodným výsledkem skončil i zápas Břidličné s Bruntálem (jak se později ukázalo, jednalo se o dva nejsilnější soupeře), a v remízu vyústil také zápas rýmařovských boreů s volejbalisty z Ozimku. Tento zápas patřil mezi divácky nejatraktivnější.

Významná sportovní akce byla pořádána na základě zpracovaného grantu ve spolupráci Střední školy Rýmařov a TJ Jiskra Rýmařov a byla finančně zajištěna v rámci Programu podpory sportu Městského úřadu Rýmařov a za finanční podpory Občanského sdružení pro mezi-

Poděkování za organizaci, zdárný průběh a uskutečnění celé akce patří především ředitelce Střední školy Rýmařov Ing. Soni

Kovářkové, předsedkyni volejbalového oddílu, a za organizaci vlastního turnaje Pavlu Ujfalušimu. Za celodenní stravování po celou dobu pobytu našich slovenských a polských přátel patří velký dík kuchařce Věře Žedkové, dále mistrové Janě Egidové, Jaroslavě Burešové a Haně Zieglerové. Mezinárodní turnaj by se také neobešel bez schopného a nestranného rozhodčího. Této úlohy se ujal Miroslav Zatloukal z Rýmařova. K tomu, aby se významná mezinárodní akce mohla uskutečnit, bylo nutné získat finanční prostředky prostřednictvím grantu. Vedoucí grantu Ing. Soňa

Kovářkové vyjádřila poděkování za finanční podporu představitelům města - starostovi města Ing. Petru Kloudovi, místostarostovi Ing. Jaroslavu Kalovi, Františku Pohankovi, předsedovi TJ Jiskra Rýmařov, a Ing. Pavlu Kolářovi, předsedovi Občanského sdružení pro mezinárodní partnerskou spolupráci města Rýmařova. Velký dík patří všem těm, kteří se podíleli na zajištění a uskutečnění turnaje, jehož cílem bylo mimo jiné nadále navazovat a prohlubovat mezinárodní vztahy a tím naplňovat program vyplývající ze smluv uzavřených s partnerskými městy.

JiKo

OD	1. Krompachy	2. Bruntál	3. Ozimek	4. M. Beroun	5. Břidličná	6. Rýmařov	BODY	POŘADÍ
1. KROMPACHY	BÍ	1:1 19:25; 25:21;	1:1 12:25; 25:23	2:0 25:20; 25:21;	0:2 20:25; 21:25	0:2 20:25; 13:25;	4	4.
2. BRUNTÁL	1:1 25:19; 21:25	JE	1:1 14:25; 25:15;	2:0 25:14; 25:19;	1:1 25:19; 22:25	2:0 25:23; 25:19;	7	2.
3. OZIMEK	1:1 25:12; 23:25;	1:1 25:14; 15:25;	NÁ	0:2 22:25; 24:25;	0:2 20:25; 13:25;	1:1 25:22; 18:25;	3	5.
4. M. BEROUN	0:2 20:25; 21:25;	0:2 14:25; 19:25;	2:0 25:22; 25:24;	-	0:2 17:25; 12:25;	0:2 19:25; 17:25;	2	6.
5. BŘIDLICHNÁ	2:0 25:20; 25:22;	1:1 19:25; 25:22;	2:0 25:20; 25:13;	2:0 25:17; 25:12;	0	2:0 25:21; 25:12;	9	1.
6. RÝMAŘOV	2:0 25:13; 25:20;	0:2 23:25; 19:25;	1:1 22:25; 25:18;	2:0 25:19; 25:17;	0:2 21:25; 12:25;	6	5	3.

Třetí disciplína Rýmařovského desetiboje prověřila přesnou mušku

V sobotu 18. listopadu se sešli účastníci Rýmařovského desetiboje v malém sále Střediska volného času, aby vyzkoušeli svou přesnou mušku ve třetí disciplíně - střelbě ze vzduchovky. S potěšením můžeme konstatovat, že se počet účastníků opět rozrostl a pohybuje se kolem osmdesáti, konkrétně

střelby se zúčastnilo jedenáct účastníků.

Naopak smutkem nás naplňuje skutečnost, že nejstarší účastník této soutěže pan Jan Koňář opustil navždy naše řady. Ve věku 90 let došel svůj velký životní závod. Nám se při vzpomínce na něj bude vždy vybavovat známé olympijské

heslo - není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.

A jak si vedli účastníci střelby ze vzduchovky?

V kategorii ženy A změnilo své síly 11 střelkyň. Nejlépe mířila Hana Cisaríková s 80 body, za ní shodným počtem 76 bodů skončily Eva Holubová a Lenka Czедronová.

V kategorii ženy B se dostavilo 15 střelkyň a svou suverenitu potvrdila favoritka této soutěže Markéta Míčková s nástřelem 90 bodů. Druhá skončila Vladka Kubáčková s 88 body a třetí Alena Jurášová se 79 body.

Jako tradičně byla nejvíce zastoupenou kategorií mužů A. Zastřelili

si přišlo 23 účastníků. Stupně vítězů obsadili borci, kteří se prezentovali „na chlup“ stejným výkonem 91 bodů v pořadí Josef Vosyka, Marcel Daniel a Bronislav Rektorič.

Kategorie mužů B byla obsazena 15 střelci, z nichž nejlépe si vedl Rudolf Heisig, jenž vytvořil rekord dne - 94 bodů. Stejný počet bodů nastřílel i Jaroslav Hofman, ale méně zasažených desítek ho odsunulo na druhé místo. Třetí skončil Josef Svedoník výkonem 93 bodů.

V nejstarší mužské kategorii se se-

šlo 7 střelců a o prvenství opět rozhodoval poměr desítek. Zvítězil Vojta Hrdina s 93 body před Ivanem Sovišem. Třetí skončil Václav Orlík s 92 body.

V pořadí čtvrtou disciplínou, kterou budou účastníci Rýmařovského desetiboje absolvovat, jsou kuželky. Hází se na 60 hodů sdružených v místní kuželně na Bartákově ulici. Soutěž se koná 27. prosince 2006 v době od 10.30 do 18.30. Těšíme se na hojnou účast. Rádi mezi námi přivítáme i nové zájemce o tuto soutěž.

Alena Jurášová

Celkové pořadí po 3 disciplínách (turistika, běh na 1000 m, střelba ze vzduchovky):

	1. místo	2. místo	3. místo
ženy A	Cisaríková Hana	Czedronová Lenka	Jahodová Marie
ženy B	Konečná Bohumila	Jurášová Alena	Křenková Jarmila
muži A	Konečný Petr	Soviš Ivo	Daniel Marcel
muži B	Hofman Jaroslav	Svedoník Josef	Volek Ivo
muži C	Dřevo Josef	Konečný Antonín	Orlík Václav

Veterán Honza Koňářik už doběhl svůj poslední závod

Mnozí z vás jistě zaregistrovali tu smutnou zprávu - dne 6. listopadu 2006 nás navždy opustil obdivuhodný člověk, velký sportovec a skvělý společník - pan **Jan Koňářik**.

Narodil se 18. října 1916 v Přerově-Předmostí. Po absolvování Stře-

dní zahradnické školy pracoval jako technik v elektrárně v Přerově. Oženil se a v roce 1944 se mu narodil syn Jan. O dva roky později manželka Jiřina podlehla těžké nemoci a Jan Koňářik zůstal sám s malým Jendou. V této nelehké životní situaci poznal Ludmilu Oslunkovou, se kterou vstoupil na jaře v roce 1949 podruhé do svazku manželského. V tomtež roce se manželé v rámci osídlování pohraničí přestěhovali do Rýmařova. Zde Jan Koňářik nastoupil na místo technika na jatkách a v roce 1950 se mu narodil další syn Radovan. V letech 1966 - 1976 působil jako učitel tělocviku a branné výchovy na Zemědělském odborném učilišti v Rýmařově. Se svými uční dosahoval vynikajících úspěchů zejména v hokeji, fotbale, atletice a košíkové.

Sportu se začal věnovat krátce po příchodu do Rýmařova jako trenér ženské atletiky. Se svými svē-

řenknými sklízel velké úspěchy a dotáhl to až do II. atletické ligy ČSSR. V letech 1956 - 1959 nastoupil jako trenér místního fotbalového mužstva, se kterým se mu podařilo poprvé v historii rýmařovského fotbalu postoupit do 1. A třídy. V roce 1967 trénoval fotbalisty z Břidličné, kteří postoupili až do 1. B třídy. V letech 1971 - 1975 trénoval rýmařovský hokejový dorost.

Po odchodu do důchodu v roce 1976 se začal naplno věnovat své vlastní atletické kariéře. Byl jedním se zakladatelů rýmařovské veteraniády. Začal reprezentovat ČSSR, resp. TJ Jiskru Rýmařov, na tuzemských i zahraničních atletických mítincích. Během své bohaté atletické kariéry nás reprezentoval např. v Německu, Finsku, Itálii, Japonsku, Řecku, Švédsku, Francii aj.

V posledních letech se jeho velkým koníčkem staly kuželky a jako velký fanoušek tohoto sportu

si nenechal ujít takřka žádný důležitý zápas. Letos, při příležitosti oslav 30. ročníku Rýmařovského desetiboje, převzal ocenění jako jeden se zakladatelů, stálý účastník a organizátor vybraných disciplín, např. vrhu koulí či skoku do dálky.

Fota: archiv B. Koňářik

Připomeňme si některé jeho úspěchy:

- 1971 (55 let) - Praha - nový rekord ve své kategorii v běhu na 60 m s časem 8,2 s
- 1972 (56 let) - Praha - nový rekord ve své kategorii ve skoku dalekém - 4,79 m
- 1979 (63 let) - Praha, veteraniáda ČSR - zlato v běhu na 100 m a stříbro v běhu na 400 m
- 1990 (74 let) - mistrovství ČSR veteránů - zlato v běhu na 400 m a v hodů diskem a stříbro v běhu na 100 m
- 1991 (75 let) - mistrovství ČR veteránů - zlato ve skoku dalekém a stříbro v běhu na 100 m a v hodů diskem
- 1993 (77 let) - Miyazaki, Japonsko, MS veteránů - 3. místo v desetiboji
- 1994 (78 let) - Praha, mistrovství ČR veteránů - dva tituly mistra ČR - 400 m (čas 1.18,7 min) a hod diskem (28,16 m)
- 1994 (78 let) - Athény, Řecko, ME veteránů - 2. místo v pětiboji a 3. místo v běhu na 400 m
- 1997 (81 let) - Brno, mistrovství ČR veteránů - 1. místo a nový český rekord ve vrhačském pětiboji
- 1998 (82 let) - Itálie, ME veteránů - stříbro v hodů diskem a bronz v pětiboji a skoku dalekém
- 1999 (83 let) - Olomouc, mistrovství ČR veteránů - 4 x 1. místo (200 m - nový český rekord, disk, oštěp a kladivo)
- 2002 (86 let) - Postupim, SRN, ME veteránů - 1. místo v pětiboji, 2. místo v běhu na 400 m a 3. místo v hodů diskem

K 31. 12. 2001 byl Jan Koňářik držitelem následujících českých veteránských rekordů:

- Běh na 200 m v kategorii M 80 let (37,62 s)
- Běh na 400 m v kategoriích M 70 (76,3 s), M 75 (78,36 s) a M 80 let (97,5 s)
- Skok o tyči v kategorii M 75 let (161 cm)
- Skok daleký v kategorii M 85 let (294 cm)
- Hod oštěpem (400 g) v kategorii M 80 let (21,15 m)
- Desetiboj v kategorii M 75 let (5579 bodů)
- Klasický pětiboj v kategoriích M 70 (3116 b.), M 75 (3017 b.) a M 80 let (2530 b.)

O dobrém jméně, kterému se Jan Koňářik těšil mezi sportovní veřejností, svědčí také jeho suverénní vítězství v anketě o nejlepšího sportovce poválečného Rýmařova (1946 - 2001), které

získal v lednu 2002.

Co říci závěrem - ti, kteří ho znali, na něj mají jistě krásné vzpomínky. Třeba jeho hra na harmoniku byla vždy příjemným zpestřením kaž-

dé menší či větší společenské akce. Humorné historky, kterými vždy oplýval, dokázaly pobavit všechny věkové kategorie. Budeme na tebe stále vzpomínat... *Bc. Bronislav Koňářik, vnuč*

Tělesně postižení kuželkáři úspěšně završili Český pohár 2006

Za účasti jedenačtyřiceti tělesně postižených kuželkářů se v pátek 17. listopadu uskutečnil závěrečný závod Českého poháru 2006, jehož pořadatelem byl oddíl Meta Opava. Hráči změřili své síly v pěkné bezbariérové kuželně v Horním Benešově a Rýmařovští tradičně potvrdili roli favorita. V kategorii TP s náskokem devětatdvaceti poražených kolků zvítězil Zdeněk Dočkálek s 504 kolků a stal se tak zároveň absolutním vítězem Českého poháru 2006

v této kategorii. Druhé místo vybojoval v Horním Benešově Jaroslav Horáček z Olympie Bruntál (475 kolků) a třetí místo patřilo Pavlu Mikurdovi z Baníku Ostrava (459 kolků).

Konečné pořadí Českého poháru 2006 v kategorii TP muži je následovní: 1. Zdeněk Dočkálek (TJ Jiskra Rýmařov), 2. Jaroslav Horáček (Olympie Bruntál), 3. Pavel Mikurda (Baník Ostrava). V kategorii LP 2 si nejlépe vedl Jan Šmerda z ČKD Blansko (431

kolků), stříbrnou pozici vybojoval rýmařovský Karel Forcek, kterému se podařilo uhrát 425 kolků, a na třetí příčce stanul Vladimír Štrbík z Olympie Bruntál (422 kolků).

Medailové pozice v celkovém pořadí Českého poháru v kategorii LP 2 vybojovali: 1. Jan Šmerda (ČKD Blansko), 2. Jan Bašný (ČKD Blansko) a 3. místo patří Karlu Forcekovi (TJ Jiskra Rýmařov).

Pro příznivce kuželkářského zá-

polení je tady informace o konání mistrovství České republiky. Uskuteční se v sobotu 16. prosince na rýmařovské kuželně a zúčastnit by se jej mělo celkem šestadvacet tělesně postižených kuželkářů všech kategorií z celé České republiky. Potěšující je, že z TJ Jiskra Rýmařov postoupilo všech šest kuželkářů. Budeme držet palce a příznivce kuželkářského sportu tímto zveme na avizované mistrovství, aby povzbudili naše sportovce. *JiKo*

Sportovní klub Studio Sport a zdraví Rýmařov

zve

v pátek 15. prosince v 17 hodin do sálu městského kina na

AKADEMII

u příležitosti založení Studia SaZ a Oddílu závodního aerobiku V pestrém programu vás provedeme historií Studia SaZ, uvidíte ukázky rekreačního i závodního aerobiku, zacvičí nejmenší Berušky, ale i ženy a nejstarší cvičenky Studia SaZ, závodní sestavy předvedou přebornice kraje, finalistky MČR i vicemistryně ČR

Vstupné dobrovolné

15 let

5 let

Oznamujeme občanům Rýmařova a okolí, že jsme zahájili činnost v oblasti realit.

Zajišťujeme:

- prodej a koupi nemovitostí a pozemků
- sepsování smluv
- návrhy na vklad do listu vlastnictví
- odhady ceny nemovitostí
- ostatní náležitosti týkající se realitní činnosti

Kontaktujte nás na čísle: 607 112 009

Sklenářství Novák

Zdeňka Zbořilová, Horní I, Rýmařov

Nabízíme:

- klasické sklenářské práce
- práce s polykarbonáty, vlnitými deskami
- rámování - velký výběr lišt
- gumové těsnění do oken a dveří - dobré ceny

Kontaktujte nás na čísle: 554 21 25 79

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 16. 11. 2006. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz

Vyšlo dne: 24. 11. 2006. Příspěvky laskavě zašlete nejpozději do 30. 11. 2006. Další číslo vyjde 8. 12. 2006.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

20 LCD televizí každý den

Pořídíte si O₂ TV a můžete každý den získat jednu z 20 LCD televizí. Užijte si O₂ Vánoce.

Máte zájem o televizi netušených možností?
Rádi Vám připojení přes pevnou linku zařídíme.

O₂ Prodejna Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

Telefónica

Více informací a soutěžní pravidla na www.cz.o2.com. Soutěž platí od 6. 11. do 24. 12. 2006 a denně se bude soustředit o 20 LCD TV. Pro získání do soutěže je třeba si v uvedeném termínu objednat službu O₂ TV a odpovědět na soutěžní otázku pomocí SMS. 20 odpovědí, které budou nejlépe správné odpovědi, vyhrávají LCD za předpokladu, že službu lze zřídit.

O₂ Internet Expres s mobilem za 1 Kč

Pořídíte si vysokorychlostní O₂ Internet Expres a dostanete k němu mobilní telefon za 1 Kč. Navíc s vybranými tarify O₂ teď můžete volat od pátku do neděle v pevné a mobilní sítí O₂ zdarma. Užijte si O₂ Vánoce.

Dárek z naší prodejny 50ks CD-R nebo optická myš.
Blíže informace v naší O₂ Prodejně v Rýmařově

O₂ Prodejna Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

Telefónica

Nabídka O₂ Internet Expres s mobilem platí od 23. 10. 2006 do 31. 12. 2006. Mobil za 1 Kč (1,15 Kč + DPH) je pro první 30 000 objednávek a nezahnuje se ke službě O₂ Internet Expres 2945. Nabídka volání zdarma od pátku do neděle platí od 1. 11. 2006 do 31. 12. 2006 při aktivaci vybraných tarifů O₂ a platí pouze pro nové zákazníky za podmínek dostupných na www.cz.o2.com.

PRODEJNA ELEKTRONÁŘADÍ A NÁSTROJŮ

BÝVALÝ AREÁL GP, 8. KVĚTNA 1302, RÝMAŘOV

OTEVŘENO DENNĚ: 8.00 - 16.00

**Podnikatelé, kutilové,
Přijďte si k nám vybrat
kvalitní nástroje značek:**

• FESTOOL

FESTOOL

• Narex

narex

• Protool

PROTOOL

• Dewalt

DEWALT

• Black Decker

BLACK&DECKER

• Metabo

metabo

• Makita

Makita

• Hitachi

HITACHI

**Telefon: 554 211 338
Fax: 554 211 387, Mobil: 608 208 771**

JAK VYJDE

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

22/2006

bude v prodeji
od **8. 12. 2006**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 30. 11. 2006 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

**REKLAMA
v RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU**

**SKVĚLÁ
INVESTICE**

MÁLO NAJETO

Daewoo Matiz 0.8, CZ, servis, 1. maj., r. v. 2003, originální autorádio, zadní stěrač, tónovaná skla. Cena: 134 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Fiat Punto 1.2, CZ, 1. maj., servis, r. v. 2000, airbag, zad. stěrač, výšk. nast. sedadlo řidiče, tón. skla. Cena: 84 900 Kč.

Škoda Octavia 1.4 16V, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2003, airbag, CD, rádio, centrální posil. říz., tažné, vyhř. zrc., el. okna a zrcátka. Cena: 199 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Fabia 1.2, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2003, 2x airbag, ABS, rádio, CD, posil. říz., taž., zám. řad. páky, zad. stěr. Cena: 169 900 Kč.

DIGI KLIMA

Š - Octavia Combi 1.9 TDi 81kW, r. v. 2002, ASR, ABS, rádio, posil. říz., PC, vyhř. zrc, teploměr, el. okna a zrcátka, centrální, 4x airbag. Cena: 269 900 Kč.

Daewoo Matiz 0.8SE, 1. maj., r. v. 1999, rádio, centrální, zad. stěrač, tón. skla, imobilizér, el. př. okna, děl. zad. sed. Cena: 89 900 Kč.

KLIMA

Ford Puma 1.4 16V, 1. maj., r. v. 1999, ASR, ABS, CD, rádio, posil. říz., 2x airbag, centrální, imob., el. okna a zrcátka. Cena: 128 000 Kč.

KLIMA DIESEL

Peugeot 206 2.0 HDi, 1. maj., r. v. 2001, 2x airbag, rádio, posil. říz., děl. zad. sed., el. zrcátka, el. okna, centrální. Cena: 174 900 Kč.

Škoda Fabia Combi 1.4MPi, 1. maj., r. v. 2002, 2x airbag, rádio, centrální, posil. říz., pal. PC, zám. řad. páky, imobilizér, el. př. okna. Cena: 159 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

DIESEL

Renault Kangoo 1.5 dCi, r. v. 2005, rádio, posil. říz., zadní stěrač, el. okna, centrální, airbag, ABS. Cena: 259 900 Kč.

DIESEL

Peugeot 406 Combi 1.9 TD, r. v. 1997, airbag, rádio, posil. říz., centrální, senzor stěračů, mlhovy. Cena: 119 900 Kč.

Toyota Yaris 1.0 VVT-i, r. v. 1999, airbag řidiče, rádio, zadní stěrač, tónovaná skla, Al kola, dělená zadní sedadla. Cena: 134 900 Kč.

KLIMA

Opel Astra 2.0DTi, 1. maj., r. v. 2003, ASR, rádio, CD, přípr. pro tel., 4x airbag, ABS, imob., el. př. okna, Al kola, centr., el. zrc.. Cena: 239 900.

DIGI KLIMA

Peugeot 206 CC2.0 16V, kúže, r. v. 2001, 4x airbag, ABS, rádio, el. okna a zrcátka, shrnovací střecha, centrální, CD a další. Cena: 279 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Ford Focus 1.8TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., 4x airbag, ABS, imob., el. okna a zrcátka, centrální. Cena: 229 900 Kč.

KLIMA

Nissan Almera TINO 2.2TDi, CZ, 1. maj., r. v. 2002, rádio, posil. říz., 4x airbag, ABS, CD, imob., el. okna, centrální, el. zrcátka. Cena: 219 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Seat Inca 1.4i 44 kW, 5 míst, CZ, r. v. 1996, 2x airbag, rádio, centrální, pos. říz., zad. stěr., tón. skla, imob. Cena: 79 900 Kč.

DIGI KLIMA

Peugeot 307 CC 2.0 16V Sport, r. v. 2004, 4x airbag, ESP, ASR, ABS, CD, rádio, shm. střecha, PC, el. výbava, senzory, centrální aj. Cena: 469 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Citroen C3 1.4 HDi, 1. maj., r. v. 2004, 4x airbag, CD, rádio, el. okna, posil. říz., centrální, mlhovy a další. Cena: 239 000 Kč.

KLIMA LPG

Daewoo Nubira Combi 1.6 LPG, 1. maj., r. v. 1999, 2x airbag, ABS, centrální, imob., el. okna, posil. říz., el. zrc., dělená zad. sed.. Cena: 109 900 Kč.

PRODEJ NOVÝCH ZIMNÍCH PNEU

165/70 R13 890 Kč + DPH (vč. DPH 1.059 Kč)

165/70 R14 990 Kč + DPH (vč. DPH 1.178 Kč)

175/65 R14 1090 Kč + DPH (vč. DPH 1.297 Kč)

195/65 R15 1190 Kč + DPH (vč. DPH 1.416 Kč)

SUPER CENY!!

K VOZU NA SPLÁTKY SADA ZIMNÍCH PNEU JAKO BONUS!!

www.autolasak.cz

DIESEL

VW Transporter 2.5 TDi, CZ, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., zámek řad. páky, dělená zadní sedadla. Cena: 339 900 Kč bez DPH.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA DIESEL

Ford Focus C-MAX 1.6 TDCi, 1. maj., r. v. 2004, rádio, PC, multif. volant, tempomat, 6x airbag, ABS, CD, el. okna a zrc., centr. Cena: 369 900 Kč.

KLIMA

Škoda Fabia Combi 1.4 TD i PD, 1. maj., r. v. 2004, rádio, CD, pal. PC, tempomat, přípr. na tel., 2x airbag, ABS, imob., Al kola, centr. Cena: 239 900 Kč.

Navíc satelitní navigace do auta

GE Money Auto

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, bez ručitele a na počkání
- Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
- Specializace na splátkový prodej

Nejlevnější povinné ručení!

1850 - 2000 ccm od 3.590 Kč
2000 - 2500 ccm od 3.880 Kč
od 2500 ccm od 5.800 Kč

Motoruky na splátky

